

GMINA SARNAKI

RAPORT O STANIE GMINY SARNAKI ZA ROK 2022

Szanowni Państwo,

Przedkładam Państwu „**Raport o stanie Gminy Sarnaki za 2022 rok**”, który przygotowany został zgodnie z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. W myśl zapisów tej ustawy Wójt, co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Gminy „Raport o stanie gminy”. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii realizowanej przez Gminę i jej jednostki organizacyjne, uchwał Rady Gminy i budżetu obywatelskiego. Rada Gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium.

Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności, a nad jego treścią przeprowadza się debatę. W debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy mogą zabierać głos. W tym celu składa się do Przewodniczącego Rady Gminy pisemne zgłoszenie poparte podpisami, co najmniej 20 osób. Stosownie do art. 28 aa ust. 8 ustawy o samorządzie gminnym, zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiony raport o stanie Gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15.

Wójt Gminy

/-/ Grzegorz Arasymowicz

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Rada Gminy w Sarnakach	5
Urząd Gminy.....	9
Położenie gminy	11
Mieszkańcy gminy	12
Jednostki Pomocnicze Gminy.....	13
Budżet i finanse.....	15
Ochrona zdrowia	19
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	20
Pomoc Społeczna	25
- Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej.....	25
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach.....	37
Bezpieczeństwo.....	47
Edukacja	49
Biblioteki	52
Kultura.....	55
Przedsiębiorcy	67
Działalność inwestycyjna	68
Gospodarka nieruchomościami i gospodarka przestrzenna.....	74
Ochrona środowiska	79
Przynależność do Stowarzyszeń i Związków	83
Trzeci sektor.....	84

WSTĘP

Raport o stanie gminy jest zestawieniem najważniejszych danych o naszym samorządzie.

To kompendium wiedzy o sytuacji w Gminie Sarnaki.

Dokument został przygotowany na podstawie danych uzyskanych z jednostek organizacyjnych Gminy. Nie stanowi oceny i brak w nim komentarzy na temat poszczególnych działań. Chcemy pokazać fakty przedstawione w czytelny sposób tak, aby to czytelnik mógł wyrobić sobie opinię o stanie naszego samorządu. Raport o Stanie Gminy to swego rodzaju sprawozdanie z pracy sarnackiej administracji samorządowej. Zadania samorządu są bardzo szerokie: od edukacji, przez inwestycje, kulturę po sport i rekreację. A suma wszystkich działań składa się na jakość życia mieszkańców.

Będziemy wdzięczni za wszelkie sugestie do treści raportu oraz tego, co należy umieścić w kolejnych jego wydaniach.

RADA GMINY W SARNAKACH

To organ stanowiący i kontrolny gminy. W drodze podejmowania uchwał przyjmowane są m.in. statut gminy, statuty jednostek pomocniczych gminy, budżet gminy, wysokość podatków i plany zagospodarowania przestrzennego. Radni wybierani są w wyborach powszechnych, ich kadencja (w związku z nowelizacją Kodeksu Wyborczego) trwa 5 lat. W naszej radzie zasiada 15 radnych. Pracami Rady kieruje przewodniczący, którego zastępuje wiceprzewodniczący. Skład osobowy rady przedstawia się następująco:

Justyna Filipiuk - Przewodnicząca Rady Gminy;

Adam Roman Bartoszewski - Wiceprzewodniczący Rady Gminy, członek Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej;

Mieczysław Bartoszewski - Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów, Z-ca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej;

Adam Wawryniuk - Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Członek Komisji: Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej;

Jolanta Radziwonka - Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Członek Komisji: Oświaty, Kultury Zdrowia i Pomocy Społecznej;

Jarosław Melech - Przewodniczący Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego Członek Komisji: Oświaty, Kultury Zdrowia i Pomocy Społecznej;

Monika Obrępalska - Przewodnicząca Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej Członek Komisji: Rewizyjnej;

Renata Dziwińska - Z-ca Przewodniczącego Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Pomocy Społecznej oraz Członek Komisji Budżetu i Finansów;

Daniel Tyszko - Z-ca Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów oraz Członek Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;

Eugeniusz Kroszka - Z-ca Przewodniczącego Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego oraz Członek Komisji Skarg Wniosków i Petycji;

Tomasz Obrępalski - Członek Komisji Rewizyjnej i Komisji Budżetu i Finansów;

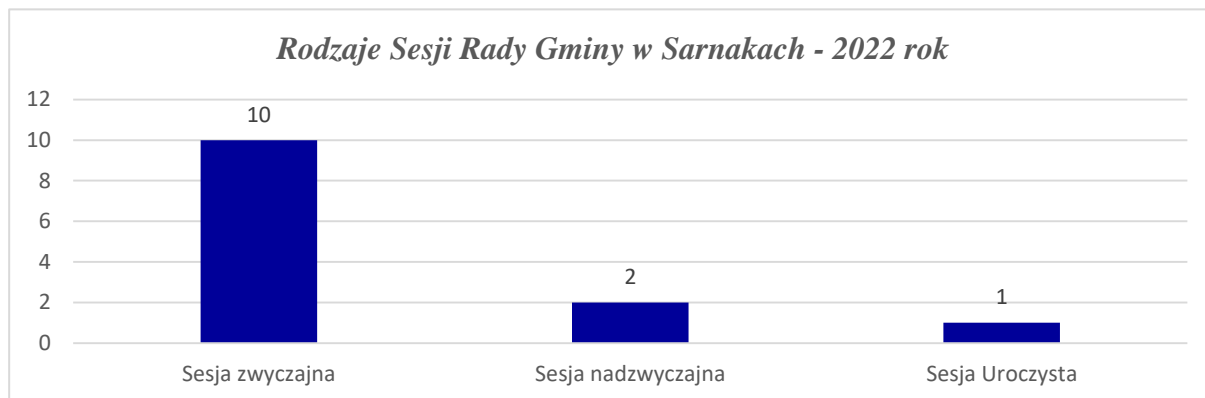
Tadeusz Baczyński - Członek Komisji Skarg Wniosków i Petycji i Komisji Budżetu i Finansów;

Bogdan Kowalczyk - Członek Komisji Skarg Wniosków i Petycji oraz Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;

Czesław Domański - Członek Komisji Budżetu i Finansów oraz Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Bezpieczeństwa Publicznego;

Mariusz Dudziuk - Członek Komisji Skarg Wniosków i Petycji oraz Komisji Rewizyjnej.

W roku 2022 odbyło się 13 sesji Rady Gminy w Sarnakach. W dniu 25.11.2022 r. odbyła się uroczysta sesja Rady Gminy, na której nadano Honorowe Obywatelstwo Gminy Sarnaki Pułkownikowi Januszowi Wiktorowi Nowosielskiemu. Na sesjach podjęto 73 uchwały, z tego do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego przesłano 35 uchwał. Wszystkie podjęte uchwały zostały przekazane do Nadzoru Wojewody lub Regionalnej Izby Obrachunkowej.

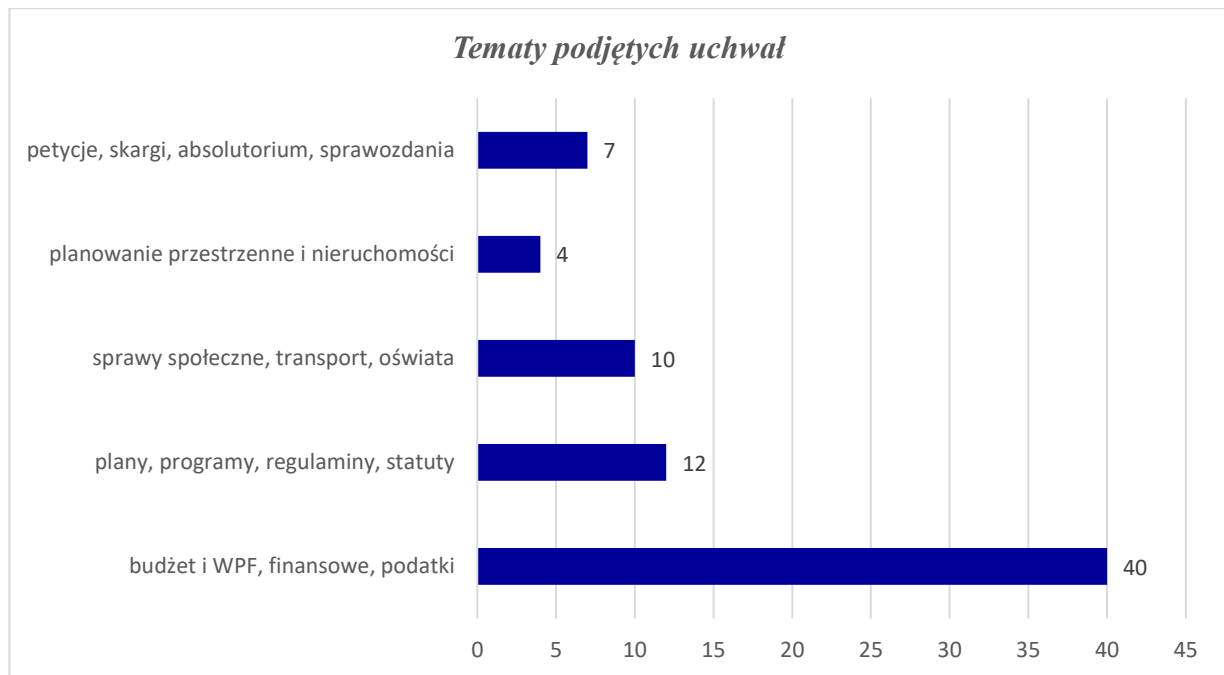

Uchwały dotyczyły:

- Wieloletniej Prognozy Finansowej i zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej
- Budżetu gminy i zmian w budżecie,
- Zwolnień w podatku od nieruchomości,
- Ustalenia wysokości diet Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy,
- Przejęcia od Powiatu łosickiego prowadzenia zadania publicznego w zakresie opracowania dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej,
- Przejęcia od Powiatu łosickiego prowadzenia zadania publicznego w zakresie zarządzania odcinkiem drogi powiatowej, na czas realizacji inwestycji,
- Przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Sarnaki na lata 2022-2030 z perspektywą do 2035 r. oraz określania szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w trym trybu konsultacji,
- Wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Sarnaki,
- Ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków OSP z terenu Gminy Sarnaki za udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez PSP lub Gminę Sarnaki,
- Petycji,
- Zaciągnięcia długotrwałej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- Agresji Rosji na Ukrainę oraz pomocy humanitarnej dla obywateli Ukrainy,
- Przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Sarnaki na lata 2022-2030 z perspektywą do 2035 r.,
- Zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa,
- Udzielenia Wójtowi Gminy Sarnaki wotum zaufania,
- Zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Gminy Sarnaki wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy za rok 2021,

- Udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Sarnaki z tytułu wykonania budżetu Gminy za 2021 rok,
- Zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania Gminy Sarnaki za 2021 rok,
- Ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy,
- Określenia średnich cen jednostek paliwa w Gminie Sarnaki na rok szkolny 2022/2023,
- Określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli nie wymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, zatrudnionych w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Gminę,
- Wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu drogowego,
- Określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Sarnaki, sposobu rozliczania i kontroli zadań zleconych podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku,
- Rozpatrzenia skargi na Sołtysa i Radnego,
- Wyrażenia zgody na założenie i przystąpienie przez Gminę Sarnaki do stowarzyszenia pn.: Stowarzyszenie „Razem do rozwoju w partnerstwie”,
- Obniżenia średniej ceny skupu żyta, przyjmowanej jako podstawa do obliczania podatku rolnego na rok podatkowy,
- Określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- Określenia wysokości rocznych stawek podatków od środków transportowych,
- Zmieniająca uchwałę w sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określania wysokości wynagrodzenia za inkaso,
- Zmieniająca uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określania terminu płatności za inkaso,
- Pozbawienia kategorii drogi gminnej poprzez wyłączenie z użytkowania jako drogi publicznej na terenie gminy Sarnaki,
- Określenia stawki za kilometr przebiegu pojazdu,
- Nadanie honorowego obywatelstwa Gminy Sarnaki,
- Udzielenia pomocy finansowej Powiatowi łosickiemu w 2022 r. na zapewnienie wkładu własnego Powiatu (organizatora) w ramach Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na rok 2022,
- Wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości pomiędzy Gminą Sarnaki, a Spółką Wspólnota Gruntowa wsi Serpelice,
- Upoważnienia Kierownika GOPS do prowadzenia postępowania w sprawach o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym,
- Uchwalenia planu pracy Rady Gminy w Sarnakach na rok 2023,
- Uchwalenia planów pracy stałych komisji Rady Gminy na rok 2023.

W stosunku do Uchwał Rady Gminy w Sarnakach Wojewoda Mazowiecki wydał jedno rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały. Regionalna Izba Obrachunkowa w 2022 roku nie wydała żadnego rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od początku stycznia 2022 r. do końca grudnia 2022 r. do Rady Gminy wpłynęło 48 pism, jednak spraw było więcej i część z nich omawiano osobiście z Przewodniczącą lub Wiceprzewodniczącym Rady Gminy w Sarnakach. Pisma były rozpatrywane na poszczególnych posiedzeniach Komisji Rady Gminy lub posiedzeniach wspólnych, zgodnie z zaplanowanym wcześniej porządkiem obrad, według kompetencji poszczególnych komisji.

Były to m.in.:

- Wnioski o udzielenie dotacji z budżetu gminy,
- Ustalenia dotycząca budowy Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego,
- Zaproszenia na spotkania,
- Prośby o wyrażenie stanowiska Rady Gminy.

W okresie sprawozdawczym do Rady Gminy w Sarnakach wpłynęła jedna interpelacja oraz 6 petycji.

Frekwencja na Sesjach Rady Gminy w Sarnakach, które odbyły się w roku 2022 wynosi 87,7%.

URZĄD GMINY

Urząd Gminy Sarnaki jest jednostką organizacyjną, przy pomocy, której Wójt realizuje zadania wynikające z przepisów prawa oraz uchwał podejmowanych przez Radę Gminy. Siedziba Urzędu Gminy Sarnaki mieści się przy ul. Berka Joselewicza 3.

Urząd, jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o przyjęte dokumenty programowe.

Są to m.in.:

- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023,
- Program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów w Gminie Sarnaki” na 2022 r.,
- Roczny Program Współpracy Gminy Sarnaki z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi a art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W urzędzie na dzień 31 grudnia 2022 roku zatrudnionych było 33 pracowników. Pracownicy Urzędu Gminy stale podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i warsztatach.

Zakres działania urzędu jest bardzo szeroki, począwszy od gminnej księgowości, prowadzenia różnego typu ewidencji, w tym mieszkańców i przedsiębiorców, poprzez nadzór nad realizacją inwestycji, współpracę z podmiotami podległymi, dbałość o dobry stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, dróg i chodników, działania na rzecz środowiska naturalnego, po współpracę z organizacjami pozarządowymi, organizowanie wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych, a także działania informacyjne i promocyjne.

Jesteśmy do Państwa dyspozycji. Staramy się być możliwie najbardziej pomocni.

Należności z tytułu podatków i opłat, regulowane są w formie gotówkowej oraz bezgotówkowej, np. z użyciem karty w kasie Urzędu Gminy w godzinach pracy Urzędu, a także poprzez inkaso zbierane przez sołtysów.

Wójt Gminy Sarnaki w roku 2022 wydał 106 zarządzeń. Żadne zarządzenie nie zostało objęte nadzorem Wojewody. Regionalna Izba Obrachunkowa Delegatura w Siedlcach, w ramach sprawowanego nadzoru prawnego nie stwierdziła żadnych uchybień w zarządzeniach regulujących sprawy finansowe.

W 2022 roku do tutejszego Urzędu wpłynęło 6452 pism, a to nie wszystkie sprawy, którymi zajmowaliśmy się w tym czasie. Wiele kwestii poruszanych jest w bezpośrednich rozmowach z Wójtem czy pracownikami.

Wójt Gminy Sarnaki zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001 r. jest zobowiązany do udzielania odpowiedzi na wnioski dotyczące informacji publicznej tzn. informacji podlegającej udostępnieniu. W roku 2022 wpłynęło 57 wniosków o udostępnienie informacji publicznej, na każdy z nich Wójt udzielił odpowiedzi.

Mając na względzie sytuację wysokich cen na rynku paliw stałych jaka miała miejsce w 2022 roku, Gmina Sarnaki zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2022 roku o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych dystrybuowała węgiel z pomocą tutejszego przedsiębiorcy. Do Urzędu Gminy wpłynęło 198 wniosków o zakup węgla

POŁOŻENIE GMINY

Gmina Sarnaki położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w odległości 20 km od Łosic - miasteczka powiatowego i 140 km od Warszawy. Od strony północnej naturalną granicą z województwem podlaskim jest rzeka Bug. Od południa gmina graniczy z województwem lubelskim.

Przez terytorium gminy przebiega droga krajowa nr 19 Suwałki - Barwinek, która krzyżuje się z drogą wojewódzką nr 811 z Białej Podlaskiej łączącą województwo podlaskie z przejściem granicznym w Terespolu i Kukurykach w województwie lubelskim. Przez gminę przebiega również linia kolejowa Warszawa – Hajnówka.

Gmina obejmuje obszar 197,3 km², z czego ok. 36% stanowią lasy. W 32 sołectwach o zwartej i kolonijnej zabudowie mieszka 4422 mieszkańców, w większości trudniących się rolnictwem.

Gmina Sarnaki posiada wyjątkowe walory krajobrazowe i przyrodnicze, które przyciągają latem wielu wczasowiczów. Zgodnie z ustawą o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 r. Wójt prowadzi rejestr innych obiektów świadczących usługi hotelarskie na terenie Gminy. z uwagi na turystyczny charakter Gminy Sarnaki w wielu miejscowościach, szczególnie nadbużańskich powstało wiele ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych.

Na koniec 2022 roku w prowadzonej ewidencji wpisanych było 30 gospodarstw agroturystycznych oraz 11 ośrodków wczasowych. W roku 2022 do ewidencji zgłoszono trzy nowopowstałe gospodarstwa agroturystyczne, jeden wniosek dotyczył zmiany właściciela ośrodka wypoczynkowego.

W 2022 roku na terenie Gminy Sarnaki działały dwa Punkty Informacji Turystycznej zlokalizowane w miejscowości: Serpelice i Zabuże.

MIESZKAŃCY GMINY

Na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba stałych mieszkańców wynosiła 4424 osób, natomiast liczba zameldowanych na pobyt czasowy wynosiła 72 osoby. Łączna liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy wynosiła 4489 (są osoby, które mają w gminie zarówno pobyt stały jak i czasowy, jest ich 5).

W ramach spraw obywatelskich realizowane były zadania z zakresu USC, ewidencji ludności, dowodów osobistych. W roku ubiegłym m. in.:

1. wydano 4 decyzje (w tym 1 o zameldowaniu osoby, 1 o wymeldowaniu osoby, 2 o umorzeniu postępowania administracyjnego dotyczącego wymeldowania osoby).
2. sporządzono: 1 akt urodzenia, 35 aktów małżeństwa (7 małżeństw cywilnych - w tym 1 w plenerze oraz 28 małżeństw konkordatowych), 33 akty zgonu.
3. wydano: 480 odpisów aktów stanu cywilnego.

W 2022 roku w Gminie Sarnaki urodziło się 32 osoby, zmarło 98 osób.

JEDNOSTKI POMOCNICZE GMINY

W gminie Sarnaki funkcjonują 32 sołectwa. W 2022 roku sołectwa reprezentowali:

Lp.	IMIĘ I NAZWISKO SOŁTYSA	MIEJSCOWOŚĆ
1.		Binduga
2.	Monika Weśniuk	Bonin
3.	Krystyna Stasiuk	Bonin Ogródki
4.	Henryka Adameczek	Borsuki
5.		Bużka
6.	Anna Osiej	Chlebczyn
7.	Franciszek Wawryniuk	Chybów
8.	Ewa Osik	Franopol
9.	Irena Kamińska	Grzybów
10.	Halina Adamiuk	Nowe Hołowczyce
11.	Magdalena Gregorczyk	Stare Hołowczyce
12.	Marian Waszczuk	Hołowczyce – Kolonia
13.	Zofia Chwesiuk	Horoszki Duże
14.	Stanisław Demianiuk	Horoszki Małe
15.	Jerzy Czeżyk	Klepaczew
16.	Marzanna Stefańska	Klimczyce
17.	Hanna Religioni	Klimczyce - Kolonia
18.	Bogumiła Mikicińska	Kózki
19.	Barbara Zaliwska	Nowe Litewniki
20.		Stare Litewniki
21.		Nowe Mierzvice
22.	Mirosław Tymoszek	Stare Mierzvice

23.	Janusz Chorko	Mierzvice - Kolonia
24.	Wiesław Bobryk	Płosków
25.	Henryk Jodłowski	Płosków - Kolonia
26.	Stanisława Kowaluk	Raczki
27.	Ewelina Chybowska	Rozwadów
28.	Marianna Iwaniuk	Rzewuszki
29.	Ewa Chybowska	Sarnaki
30.	Justyna Maciejuk	Serpelice
31.	Roman Onopiuk	Terlików
32.	Helena Czeżyk	Zabuże

W 2022 roku nastąpiła zmiany na stanowisku sołtysa wsi Stare Hołowczyce. Dotychczasowy sołtys Pan Szczepan Kasperuk zrezygnował z funkcji, a na jego miejsce wybrano Panią Magdalenę Gregorczyk. We wsi Binduga, Bużka, Stare Litewniki oraz Nowe Mierzvice nie wybrano nowych sołtysów z powodu braku kandydatur na powyższą funkcję.

BUDŻET I FINANSE

Wprowadzenie

Budżet Gminy Sarnaki na 2022 rok został uchwalony Uchwałą Rady Gminy Sarnaki Nr XLIV/231/2021 z dnia 30 grudnia 2021 roku.

W ciągu roku był zmieniany uchwałami Rady Gminy Sarnaki oraz Zarządzeniami Wójta Gminy Sarnaki, w ramach udzielonych upoważnień.

Podstawowe wielkości dotyczące budżetu Gminy Sarnaki przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2022	Plan na 31.12.2022	Wykonanie na 31.12.2022	Wskaźnik wykonania w %
DOCHODY	21 524 170,40	31 715 503,49	32 538 426,33	102,59
Dochody bieżące	20 278 588,00	29 752 620,21	30 285 771,52	101,79
Dochody majątkowe, w tym:	1 245 612,40	1 962 883,28	2 252 654,81	114,76
Dochody ze sprzedaży majątku	250 000,00	492 156,39	713 444,00	144,96
WYDATKI	23 124 170,40	32 485 503,49	29 363 785,32	90,39
Wydatki bieżące	20 077 615,43	27 813 148,54	25 778 862,37	92,69
Wydatki majątkowe	3 046 554,97	4 672 354,95	3 584 922,95	76,73
WYNIK BUDŻETU (nadwyżka+ / deficyt-)	- 1 600 000,00	-770 000,00	3 174 641,01	
PRZYCHODY OGÓŁEM, z tego:	2 200 000,00	1 370 000,00	7 212 127,86	
Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	1 497 763,93	922 120,35	5 960 000,00	
Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	56 024,07	116 467,65	116 467,65	
Pożyczka z WFOŚiGW w Warszawie	0,00	331 412,00	331 412,00	
Nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne	0,00	0,00	804 248,21	
ROZCHODY OGÓŁEM, z tego:	600 000,00	600 000,00	600 000,00	100,00
Spłaty kredytów i pożyczek	600 000,00	600 000,00	600 000,00	100,00

Na dzień 31 grudnia 2022 r. budżet Gminy zamknął się nadwyżką w wysokości 3 174 641,01 zł.

W 2022 roku po stronie przychodów wystąpiły:

- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, - wyliczone z Bilansu z wykonania budżetu (...) jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego na dzień 31.12.2021 r.,
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych,
- nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych,
- pożyczka z WFOŚiGW w Warszawie.

Po stronie rozchodów zostały spłacone zobowiązania finansowe w kwocie 600 000,00 zł., z tego:

- 50 000,00 zł spłaty pożyczki w WFOŚiGW
- 550 000,00 zł spłaty kredytu w Banku Polskiej Spółdzielczości SA Oddział Siedlce.

Zadłużenie Gminy Sarnaki na dzień 31.12.2022 r. wynosi 5 691 412,00 zł.

Dokonano spłaty odsetek od zadłużenia, w kwocie 329 094,85 zł.

Realizacja dochodów budżetowych

Plan dochodów budżetowych po dokonanych zmianach wyniósł 31 715 503,49 zł został zrealizowany na kwotę 32 538 426,33 zł., tj. 102,59 %.

Dochody budżetowe obejmują dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań rządowych zleconych gminie. Plan **dochodów zleconych**, obejmujących dotacje celowe, w kwocie 5 696 030,17 zł został zrealizowany na kwotę 5 685 314,23 zł tj. w 99,81 %.

Plan i wykonanie dochodów w podziale na dochody bieżące i majątkowe przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie na dzień 31.12.2022	Wskaźnik wykonania w (%)	Udział w dochodach zrealizowanych
DOCHODY	31 715 503,49	32 538 426,33	102,59	100,00
<i>Dochody bieżące</i>	29 752 620,21	30 285 771,52	101,79	93,08
<i>Dochody majątkowe</i>	1 962 883,28	2 252 654,81	114,76	6,92

Realizacja wydatków budżetowych

Plan wydatków budżetowych po dokonanych zmianach wyniósł 32 485 503,49 zł i został zrealizowany na kwotę 29 363 785,32 zł tj. 90,39%.

Z ogólnej kwoty wydatków, na **zadania zlecone** gminie przypada plan w kwocie 5 696 030,17 zł, który wykonano w kwocie 5 685 314,23 zł tj. w 99,81.

Wydatki majątkowe

Na wydatki majątkowe przeznaczono w budżecie 2022 roku kwotę 4 672 354,95 zł z czego na dzień 31.12.2022 roku zrealizowano wydatki na kwotę 3 584 922,95 zł, co stanowi 76,73 % zakładanego planu.

Wydatki bieżące

Na wydatki bieżące przeznaczono w budżecie 2022 roku kwotę 27 813 148,54 zł., z czego na dzień 31 grudnia 2022 roku zrealizowano wydatki na kwotę 25 778 862,37 zł., co stanowi 92,69 % zakładanego planu.

Plan dochodów i wydatków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

W 2022 roku Gmina Sarnaki otrzymywała środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie zadań:

- Korpus Wsparcia Seniorów – w ramach zadania udzielono wsparcia seniorom niesamodzielnym ze względu na wiek i stan zdrowia,
- Dodatek węglowy – w ramach zadania wypłacono dodatki gospodarstwom domowym, których źródłem ogrzewania jest węgiel lub paliwo węglopodobne,
- Dodatek na inne źródła ciepła – w ramach zadania wypłacono dodatki gospodarstwom domowym z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła tj. peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego,
- Dodatek podmiotom wrażliwym – w ramach zadania wypłacono dodatek podmiotowi wrażliwemu, niebędącemu gospodarstwem domowym, na zakup opału.

Plan dochodów i wydatków środków Funduszu Pomocy

W 2022 roku Gmina Sarnaki otrzymywała środki pochodzące z Funduszu Pomocy na finansowanie zadań na rzecz pomocy Ukrainie, w szczególności obywatelom Ukrainy dotkniętym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

Plan dochodów wykonano w kwocie 383 244,10 zł, a plan wydatków zrealizowano na kwotę 381 853,26 zł. Niewykorzystane środki Funduszu Pomocy (na zadania oświatowe), w kwocie 1 390,84 zł, zostaną zwrócone w terminie do 30 września 2023 roku na wydzielony rachunek Funduszu.

Fundusz sołecki

W 2022 roku w budżecie Gminy Sarnaki nie wyodrębniono środków Funduszu Sołeckiego. Rada Gminy w Sarnakach, Uchwałą nr XXXII/173/2021 z dnia 26 marca 2021 roku, nie wyraziła zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Sarnaki na rok 2022 środków Funduszu Sołeckiego.

Udzielone dotacje podmiotowe i celowe w 2022 r.

W 2022 r. udzielono dotacji podmiotowych dla:

- Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach,
- Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach.

oraz dotacji celowych dla:

- Powiatu Łosickiego,
- Województwa Mazowieckiego z siedzibą w Warszawie,
- OSP Serpelice oraz OSP Chlebczyn,
- Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach,
- Stowarzyszenia Malowniczy Zakątek – Borsuki nad Bugiem.

OCHRONA ZDROWIA

Placówki ochrony zdrowia mające swoje siedziby na terenie Gminy Sarnaki są zrestrukturyzowane i od lat działają w oparciu o kontrakty zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia. Opiekę zdrowotną na poziomie specjalistycznym zapewnia obejmujący swym zasięgiem cały powiat łosicki Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Powiatowy w Łosicach. Ponadto na terenie znajdują się dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej świadczące opiekę w zakresie podstawowych usług medycznych.

Zakłady Opieki Zdrowotnej obecnie funkcjonujące na terenie gminy:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia VENA w Sarnakach,
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Eskulap w Hołowczycach,
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „EVAN” Łosice.

W gminie w 2022 r. funkcjonowała 1 apteka.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023 uchwalony Uchwałą Rady Gminy w Sarnakach Nr XLVIII/265/2022 z dnia 30 marca 2022 r. jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. i art. 10 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki w 2022r. było w szczególności zmniejszenie skali problemów związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków i innych substancji uzależniających, ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież, uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie wiedzy i świadomości lokalnej społeczności w zakresie zagrożeń jakie niosą ze sobą uzależnienia, ograniczenie problemów rodzinnych związanych z alkoholem, w tym zjawiska przemocy w rodzinie.

Treść programu obejmowała: profilaktykę, leczenie osób uzależnionych od alkoholu, pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, edukację społeczną, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa.

Koordynatorem realizacji zadań Programu była Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sarnakach. Do realizacji programu zostały zaangażowane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach, KP Policji w Łosicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Sarnakach, placówki oświatowe z terenu gminy, parafie i inne instytucje.

Realizacja zadań programu była finansowana ze środków budżetu gminy, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania do realizacji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii adresowane były do tej samej grupy odbiorców, szczególnie do dzieci i młodzieży, to też wiele przedsięwzięć zawierało treści dotyczące tych dwóch problemów.

W 2022r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii podejmowane były następujące działania:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Przy Urzędzie Gminy w Sarnakach funkcjonował przez cały rok Punkt Informacyjno – Konsultacyjny (PIK) dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin oraz osób doznających przemocy w rodzinie i osób stosujących przemoc oraz innych uzależnień. W punkcie udzielane były bezpłatne porady, w których informowano osoby o możliwości podjęcia leczenia odwykowego, motywowano je do leczenia, a także udzielano wsparcia po zakończonej terapii odwykowej.

W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w 2022r. zatrudniony był 1 terapeuta uzależnień i 1 pedagog (po Studium Pomocy Psychologicznej). W PIK-u udzielono 31 porad 13 osobom z problemem alkoholowym, 44 porad 21 osobom - dorosłym członkom rodziny (w tym DDA i współuzależnionym), 21 porad 11 osobom doznającym przemocy oraz 12 porad 4 sprawcom przemocy.

Na działanie punktu wydatkowano 18 426,92 zł. Dofinansowano zajęcia terapeutyczne dla 1 osoby w wysokości 1042,00 zł

II. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W 2022 r. komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowanie wobec 7 osób uzależnionych od alkoholu poddania się leczeniu. W ramach czynności komisji zostały przeprowadzone rozmowy motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu z 7 osobami zgłoszonymi oraz 7 członkami ich rodzin.

Skierowano 4 osoby do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Członkowie komisji wzięli udział w 3 szkoleniach nt. „Rewolucyjne zmiany związane z nowelizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi już od stycznia 2022”, „Skuteczne działanie i funkcjonowanie KRPA w myśl obowiązujących ustaw i przepisów prawa na rok 2022”, „Wydatkowanie środków w ramach gminnych programów profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych. Wydatkowanie środków pochodzących z opłat od napojów alkoholowych o ilości napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. Małpki”

W 2022 r. Komisja spotkała się na 12 posiedzeniach. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie komisji wyniosła 7080,00 zł. (wynagrodzenie i szkolenie członków komisji, opinie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, opłaty wniosków do sądu). Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sarnakach w 2022r. prowadził procedurę 7 Niebieskich Kart. Członkowie GKRPA brali udział w pracy grup roboczych pomagającym 6 rodzinom. Przewodnicząca GKRPA brała udział w posiedzeniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach tego zadania finansowano lub współfinansowano programy profilaktyczne, warsztaty, szkolenia oraz inne działania promujące abstynencję i zdrowy styl życia, w których wzięli udział uczniowie szkół i dzieci z przedszkoli oraz nauczyciele, rodzice i mieszkańcy gminy.

1. Programy profilaktyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli:

- a) „Ruch to zdrowie” – SP w Sarnakach
- b) „Stop uzależnieniom” - Przedszkole Samorządowe w Sarnakach
- c) „Zdrowa rodzina” – Przedszkole w Serpelicach
- d) „Zaplątani w sieci” – SP w Sarnakach
- e) „Cyberprzemoc i uzależnienia behawioralne” – SP w Sarnakach
- f) „Nie zmarnuj swojego życia” – SP w Serpelicach
- g) „Zapobiegamy cyberzagrożeniom” – Przedszkole Samorządowe w Sarnakach
- h) Warsztaty „Profilaktyka uzależnień i zagrożeń związanych z użytkowaniem internetu – SP Serpelice

2. Zajęcia sportowe – Profilaktyka poprzez sport

- a) Zajęcia sportowe „Nauka pływania” dzieci SP Sarnaki i ZS-P w Serpelicach
- b) Zajęcia szachowe i dofinansowanie organizacji Międzynarodowego Turnieju Szachowego im. Bohaterów Akcji V2 - ULKS Sarnaki
- c) Zajęcia sportowe na lodowisku – Parafia w Sarnakach
- d) Cross Nadbużański – Biegi – ULKS Sarnaki

3. Dofinansowano projekty, konkursy, imprezy kulturalno-sportowe, warsztaty, uroczystości promujące trzeźwość i zdrowy styl życia.

- a) Teatrzyk Profilaktyczny – 3 przedstawienia w Przedszkolu Samorządowym w Sarnakach, 1 przedstawienie w Przedszkolu w Serpelicach
- b) Nadbużański Festiwal Teatrów dla dzieci „Gaducha” – Sarnaki i Serpelice – GOK Sarnaki
- c) „Życie to spacer po kamieniach” – program muz.-profilaktyczny w szkołach
- d) „Wolni od nałogów” – koncert w SP Serpelice
- e) Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki oraz warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży – GOK Sarnaki
- f) Warsztaty florystyczne dla dzieci – Stowarzyszenie Malowniczy Zakątek Borsuki nad Bugiem.
- g) Dzień Rodziny - Warsztaty kulinarne dla dzieci – KGW Mierzvice
- h) Warsztaty dla dzieci „Robienie lizaków tradycyjnych” - Stowarzyszenie Malowniczy Zakątek Borsuki nad Bugiem.

- i) Piknik Rodzinny „Postaw na Rodzinę” –KGW w Klepaczewie
 - j) Orszak Trzech Króli – Parafia w Sarnakach
 - k) Konkurs „Młodzież zapobiega pożarom i prowadzeniu pojazdów po spożyciu alkoholu”
 - l) „Rodzinne Świąta” konkurs na ozdób choinkowych – GOK Sarnaki
 - m) Olimpiada wiedzy o gospodarstwie
4. Edukacja publiczna z zakresu problemów uzależnień

- a) zakup ulotek, plakatów

Zakupione w/w materiały były rozdawane uczestnikom programów, warsztatów, imprez kulturalnych, sportowych itp.

Wszystkie działania szkół, stowarzyszeń, sołectw, instytucji miały na celu zapobieganie uzależnieniom, wdrożenie dzieci do aktywnego wypoczynku oraz uprawiania sportu, rozwoju zainteresowań i talentów, kształtowanie właściwych postaw i zachowań, promowanie zdrowego stylu życia bez substancji psychoaktywnych oraz edukację społeczności Gminy Sarnaki.

W 2022r. na profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz zajęcia sportowe przeznaczono środki finansowe w wysokości 96 113,91 zł.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, szkół służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

1. Prenumerata czasopism „Remedium”, „Świat Problemów” dla szkół, PIK-u,
2. Członkowie komisji wzięli udział w 3 szkoleniach.

Realizując zadania z Gminnego Programu Profilaktyki, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych współpracowała z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, KP Policji w Łosicach, Sądem Rejonowym III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Siedlcach, Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach, Białej Podlaskiej, Siemiatyczach, grupami samopomocowymi AA, Al-Anon oraz współpracowała i wspierała placówki oświatowe i kulturalne, parafie, stowarzyszenia, KGW, OSP z Gminy Sarnaki.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Rynek napojów alkoholowych w gminie Sarnaki (stan na 31.12.2022r.):

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	16
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	7
Razem	23

Liczba mieszkańców gminy przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	195
Liczba mieszkańców gminy powyżej 18 r.ż. przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	164
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych ważnych w 2022r. przeznaczonych:	
do spożycia poza miejscem sprzedaży /sklepy/	38
do spożycia w miejscu sprzedaży /lokale gastronomiczne/	14

W 2022r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 3 wnioski na sprzedaż napojów alkoholowych

Wartość alkoholu sprzedanego w 2022 roku na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców wyniosła ogółem 4 112 109,09 zł. co w przeliczeniu: na 1 mieszkańca gminy wynosi – 916,04 zł, na 1 mieszkańca powyżej 18 roku życia wynosi – 1088,44 zł.

GKRPA oprócz działań wynikających z jej zadań, koordynowała wszystkie inne czynności i przedsięwzięcia ujęte Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Podsumowanie:

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2022r.:

1. zaplanowano w budżecie gminy środki finansowe w wysokości – 191 505,84 zł
2. faktycznie wykorzystano środki finansowe na realizację programu - 122 662,83 zł

Ze środków Gminnego Programu Profilaktyki przekazano dla Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach dotację w wysokości 28 193,17 zł na Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci, którego cele i założenia były zgodne z celami Programu oraz Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki.

Wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosła 93 653,49 zł.

Środki niewykorzystane to 51 117,25 zł, które zasilą budżet programu na rok 2023.

W 2023r. realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w dalszym ciągu będzie się opierała na działalności szkoleniowej, informacyjnej i edukacyjnej oraz na prowadzeniu działań związanych z profilaktyką uzależnień w ramach zajęć sportowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach jest jednostką organizacyjną Gminy Sarnaki powołaną do realizacji w jej imieniu zadań pomocy społecznej. Ośrodek realizuje zadania w szczególności na podstawie następujących przepisów prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- ustawa z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
- Uchwała nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 –2020 – Podprogram 2021
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych
- ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty
- ustawa z dnia 29 sierpnia 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym
- ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
- ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej
- ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

1. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA

1. 1. Struktura i zatrudnienie

Strukturę organizacyjną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sarnakach przedstawia się w poniższy sposób. Na dzień 1 stycznia 2023 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sarnakach zatrudnionych, na podstawie umowy o pracę jest – 7 osób:

- 1 kierownik Ośrodka
- 3 pracowników socjalnych
- 1 inspektor

- 1 referent
- 1 młodszy opiekun w ośrodku pomocy społecznej

Od 5 września 2022 roku jest wakat na stanowisko asystenta rodziny. W 2022 roku pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w licznych szkoleniach.

1.2. Budżet

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w całym roku budżetowym 2022 wydatkował łączną kwotę 8 160 131,27 zł z czego:

- z budżetu państwa: 7 476 742,36 zł
- z budżetu gminy: 683 388,91 zł

Wydatki poszczególnych działów obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wydatków GOPS w 2022 roku w podziale na zadania

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Plan	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
85195 Pozostała działalność	200,00	0	150,00
85202 Domy Pomocy Społecznej	181 516,98	172 993,46	0
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	900,00	771,28	0
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	14 644,00	0	14 642,09
85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	55 209,16	25 203,00	30 000,00
85216 Zasiłki stałe	172 346,00	0	171 957,34
85219 Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	318 177,00	231 481,34	85 254,00

85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	51 310,00	31 440,42	19 080,00
85230 Pomoc w zakresie dożywiania	72 000,00	13 440,00	53 760,00
85295 Pozostała działalność: - Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” - Prace Społecznie-użyteczne - Dodatek osłonowy - Korpus Wsparcia Seniorów - Dodatek węglowy - Dodatek cieplny - Funduszu Pomocy (jednorazowe świadczenie 300, posiłek dla dzieci i młodzieży w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy)	4 065 152,06	134 911,22	3 924 177,40
85395 Pozostała działalność: – Dodatek dla podmiotów wrażliwych	15 935,00	0	15 934,86
85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	45 700,00	5 699,00	20 000,00
85501 Świadczenia wychowawcze	1 505 235,55	0	1 505 235,55
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 671 651,99	44 649,99	1 619 777,00
85503 Karta Dużej Rodziny	897,00	0	897,00
85504 Wspieranie rodziny	12 010,23	11 949,84	0

85508 Rodziny zastępcze	10 850,00	10 849,36	0
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia pielęgnacyjne	13 732,00	0	13 731,12
85595 Pozostała działalność - Fundusz pomocy – wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy	2 146,00	0	2 146,00

2. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

INFORMACJE OGÓLNE

W Gminie Sarnaki na dzień 31 grudnia 2022 roku zarejestrowano łącznie 4489 mieszkańców. Spośród nich wsparciem systemu pomocy społecznej objęto 141 rodzin w tym 282 osób w rodzinach. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i zdarzeń losowych. W ramach pracy z rodzinami realizując założenia ustawowe wydano 356 decyzji i 63 informacje dla obywateli Ukrainy.

Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Sarnaki, można stwierdzić, że pomocą objęto ponad 6 % ogółu ludności gminy.

W 2022 roku dominującym powodem przyznania pomocy, podobnie jak w latach poprzednich, pozostało ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto 51 rodzin. Kolejnymi powodami udzielania świadczeń była długotrwała choroba - 49 rodzin. Następnie 38 rodzin skorzystało z pomocy z powodu niepełnosprawności. Również znaczna liczba rodzin tj. 25 korzystała z pomocy z powodu bezrobocia.

Dane dotyczące zrealizowanych zadań, ich form i wysokości przeznaczonych na nie środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji celowej z budżetu państwa przedstawiono w poniższej tabeli.

3. ZADANIA GMINY

Tabela Nr 2. Struktura wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań własnych w 2022r.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe – ogółem:	27	286	171 957,00
w tym przyznany dla: osoby samotnie gospodarującej	23	257	156 342,00
pozostającej w rodzinie	4	29	15 615,00
Zasiłki okresowe – ogółem	14	72	30 059,00
w tym: środki własne	0	0	0
dotacja	0	0	30 000,00
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	12	57	21 151,00
długotrwałej choroby	3	8	6 192,00
niepełnosprawności	4	19	5 403,00
Inne niż ww.	2	7	2 716,00
Posiłki – ogółem, w tym:	135	6 209	50 000,00
posiłek	40	5 187	21 446,00
bezdecyzyjne	10	1 093	5 793,00
w tym liczba osób korzystających z posiłku /dzieci/	40	5187	21 446,00
zasiłek celowy na zakup żywności	44	166	39 704,00
w tym: środki własne	x	x	1 380,00
dotacja	x	x	38 324,00
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem	49	x	49 183,00
w tym: zasiłki specjalne celowe	2	3	1 000,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od osób pobierających zasiłek stały	23	243	14 642,00
Schronienie	2	19	15 665,00
Sprawienie pogrzebu	x	x	x
Zdarzenie losowe	x	x	x
Usługi opiekuńcze	4	1332	26 758,00

Źródło: Opracowanie własne

3.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2022 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi była objętych 1 osoba, która skorzystała z 477 świadczeń.

Koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosił 40 zł. Łączny koszt – 19 080,00 zł środki z dotacji.

3.2. Karta Dużej Rodziny

Rządowy program dla rodzin wielodzietnych ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie i wspieranie rodziny wielodzietnej oraz zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której na utrzymaniu jest lub było co najmniej troje dzieci w wieku do 18 roku życia lub w wieku do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej lub bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej jest Karta Dużej Rodziny.

W 2022 roku wydano 113 sztuk Karty Dużej Rodziny dla 54 rodzin.

4. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

4.1. Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. System świadczeń rodzinnych jest wsparciem dla rodzin oraz osób niepełnosprawnych.

Charakterystykę wypłaconych świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2022

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
ZASIŁKI RODZINNE Z DODATKAMI			
1	Zasiłek rodzinny I dodatki do zasiłków rodzinnych	4081	535 171,09
2	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	17	17 000,00
3	Zasiłek pielęgnacyjny	976	210 660,00
4	Świadczenie pielęgnacyjne	293	618 589,00

5	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
6	Zasiłek dla opiekuna	0	0
7	Świadczenie rodzicielskie	33	31 286,00
8	Świadczenie Za życiem	2	8 000,00
SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE			
9	Składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (ZUS i KRUS)	222	82 944,00
10	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	72	13 731,00

Źródło: Opracowanie własne

4.2. Świadczenia wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku do końca maja 2022 roku GOPS realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Od 1 czerwca 2022 roku zadanie to realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie przysługuje na każde dziecko do ukończenia przez nie 18 roku życia w wysokości miesięcznej 500, 00 zł.

W 2022 roku w okresie od 1 stycznia do 31 maja wypłacono 3020 świadczeń na kwotę 1.500.270,75 zł - kwota z kosztami obsługi programu.

4.3. Fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu, jeżeli egzekucja stała się bezskuteczna.

Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuacji nauki,
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 900,00 zł o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Świadczenia wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł.

GOPS w 2022 roku w sprawach dotyczących ustalenia prawa do świadczeń alimentacyjnych wydał 12 decyzji, wypłacono 206 świadczeń na kwotę 72.383,36 zł.

Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku na terenie gminy Sarnaki było 22 dłużników wobec, których prowadzone były następujące działania:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego,
- zobowiązanie do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy,
- wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK,
- poinformowanie komornika sądowego i organu właściwego wierzyciela o działaniach wobec dłużnika,
- wysłane były wnioski przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego,
- wysłany był wniosek o przeprowadzenie egzekucji z nieruchomości,
- wystąpienie do komornika sądowego z zapytaniem czy w okresie ostatnich 6 miesięcy dłużnik wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów,
- wysłano zapytanie w sprawie ustalenia aktualnego miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego.

Dłużnicy alimentacyjni zgłaszani są do Centralnej Ewidencji Dłużników celem wpisania ich na ogólnopolską listę dłużników.

W sprawach dłużników alimentacyjnych wysłano ok. 88 pism do dłużników, komorników, organów właściwych wierzyciela, organów dłużnika, Powiatowego Urzędu Pracy, Prokuratury Rejonowej, Starostwa Powiatowego, Urzędu Skarbowego, Sądu, Policji i innych instytucji w zależności od konkretnej sytuacji.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy oraz komornik skarbowy w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji.

5. USTAWA O WSPIERANIU I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na terenie Gminy Sarnaki zatrudniony jest asystent rodziny, który pracuje z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinom zdolności do wypełniania tych funkcji. Zadaniem gminy wynikającym z ww. ustawy jest m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej,

regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce, o której mowa wyżej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2022 roku nie powstała żadna nowa spokrewniona rodzina zastępcza. Jedyna, która funkcjonuje, została utworzona w 2016 roku dla trojga dzieci. Koszt rocznego wynagrodzenia dla rodziny zastępczej po stronie Gminy to kwota 13.538,00 zł za troje dzieci.

6. INNE ZADANIA I FORMY POMOCY

6.1. Dzienny Dom „Senior+”

W 2022 roku w Dziennym Domu Senior+ było 20 seniorów, natomiast na koniec grudnia 2022 roku zostało 16 seniorów. W czasie zawieszenia działalności i funkcjonowania placówki, spowodowanego pandemią koronawirusa seniorzy objęci zostali wsparciem telefonicznym, mieli również możliwość skorzystania z usługi dowozu gorącego posiłku oraz artykułów spożywczych. Z tej możliwości skorzystało średnio 10 osób na miesiąc. W czasie funkcjonowania stacjonarnego, poza usługami opiekuńczymi Dom zapewnia zajęcia manualne, muzyczne, komputerowe, zajęcia rehabilitacyjne i z terapeutą zajęciowym. Wartością dodaną funkcjonowania takiej placówki na terenie naszej gminy jest aktywizacja Seniorów, ograniczanie skutków niepełnosprawności, pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów utrudniających funkcjonowanie.

6.2. Pomoc materialna o charakterze socjalnym - stypendium szkolne

Z tej formy pomocy w 2022 roku skorzystało 32 dzieci na łączną kwotę 25.000,00 zł, w tym: 20.000,00 zł – dotacja oraz 5.000,00 zł – środki własne.

6.3. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę. Liczba godzin do przepracowania przez 1 osobę w miesiącu nie może być wyższa niż 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie. W 2022 roku aktywizacja zawodowa poprzez prace społecznie użyteczne na terenie gminy prowadzona była w stosunku do 4 osób. Osoby te wykonywały prace porządkowe – sprzątanie, zbieranie śmieci z pasa przydrożnego. Koszt prac społecznie użytecznych po stronie Gminy Sarnaki to kwota 8.960,00 zł.

6.4. Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Sarnaki

Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego /ZI/ jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do zadań ZI należy

integrowanie i koordynowanie działań GOPS, GKRPA, oświaty, ochrony zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych i prokuratury oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. W 2022 roku ZI prowadził 11 procedur „Niebieskiej Karty”, wszystkie wszczęte przez KPP w Łosicach. W okresie sprawozdawczym zakończono 7 procedur.

6.5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach

Decyzje o skierowaniu do Środowiskowego Domu Samopomocy i odpłatności za pobyt w nim wydaje GOPS w Sarnakach. W 2022 roku do ŚDS zostało skierowanych w sumie 50 osób z Gminy: Sarnaki, Olszanka, Stara Kornica, Huszlew, Platerów, Przesmyki, Korczew oraz Miasta i Gminy Łosice.

6.6. Dodatek osłonowy

Dnia 4 stycznia 2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym. Jest to nowe świadczenie, które miało zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. W 2022 roku z dodatku skorzystało 750 gospodarstw domowych. Łączna kwota wypłaconych dodatków wynosi 471 752,53 zł.

6.7. Dodatek węglowy

Dodatek węglowy został wprowadzony mocą ustawy o dodatku węglowym z dnia 5 sierpnia 2022 roku. To jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 3000 zł mające zrekompensować ogromny wzrost cen węgla i uchronić najbiedniejszych obywateli przed ubóstwem energetycznym. W 2022 roku dodatek przyznano dla 972 gospodarstw domowych. Z czego w 2022 roku został wypłacony dla 965 gospodarstw domowych na kwotę 2 895 000,00 zł.

6.8. Dodatek na inne źródła ciepła

W dniu 20 września 2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, która wprowadziła następujący dodatek w kwotach:

- 1) 3000 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 2) 1000 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 3) 500 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 4) 2000 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

W 2022 roku dodatek przyznano dla 310 gospodarstw domowych, zaś w 2022 roku wypłacony został dla 307 gospodarstw na kwotę 370 500,00 zł.

6.9. Dodatek dla podmiotów wrażliwych

Dodatek dla podmiotów wrażliwych to rozwiązanie, które wprowadziła uchwalona 15 września 2022 roku ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. W 2022 roku został złożony 1 wniosek dla podmiotów wrażliwych który został wypłacony na kwotę 15 622,42 zł.

7. UDZIAŁ W PROGRAMACH I PROJEKTACH ZEWNĘTRZNYCH

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach, uczestniczy w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 w Podprogramie 2021. W 2022 roku wydano z POPŻ Podp. 2021 i innych źródeł 717 paczek żywnościowych, tj. 9,61150 ton.

8. AKCJE CHARYTATYWNE

W grudniu 2022 roku została przeprowadzona akcja „ŚWIĄTECZNA PACZKA z GMINĄ SARNAKI I PRZYJACIÓŁMI”. Wójt Gminy Sarnaki Pan Grzegorz Arasymowicz, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Agnieszka Bartoszek, Przewodnicząca i Radni Gminy Sarnaki oraz Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza z Sarnak przeprowadzili zbiórkę paczek świątecznych dla Dzieci i Seniorów. Wsparciem objęto 28 osób.

9. POTRZEBY

Głównym celem Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywnie na lokalną społeczność.

Rok 2023 będzie dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach kontynuacją realizowanych zadań oraz prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Ustalono następujące potrzeby, których właściwe zabezpieczenie będzie miało niewątpliwą wpływ na rozwój w 2023 roku funkcjonującego systemu pomocy społecznej:

1. Prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta i prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zatrudnianej kadry (szkolenia) oraz dostosowanie

- zatrudnienia do występujących potrzeb.
2. Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie na realizację gminnych programów (wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
 3. Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym i innymi partnerami społecznymi.
 4. Zapewnienie finansowania świadczeń pomocy społecznej z zakresu zadań własnych
o charakterze obowiązkowym dotyczących: zapewniania posiłku; wypłacania zasiłków okresowych; wypłacania zasiłków celowych; organizowania usług opiekuńczych
(w tym usług specjalistycznych) z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

W strukturze demograficznej bardzo dynamicznie zwiększa się udział osób starszych, co wymaga zintensyfikowania działań w zakresie pomocy i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia.

Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej. Dużym problemem na jaki napotyka się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sarnakach jak również inne Ośrodki Pomocy Społecznej, jest brak chęci podjęcia pracy przez osoby jako opiekun. W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich jakość i jak najbardziej dopasowywać do wciąż rosnących potrzeb odbiorców.

Odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżet gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Zauważalny jest bardzo duży wzrost liczby rodzin, których członkowie (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełnosprawnościami.

Formy i efekty prowadzonej działalności (opis wykonania i ocena realizacji).

1. Rodzaje treningów funkcjonowania w życiu codziennym:

- trening kulinarny – uczestnicy wspólnie z instruktorem terapii zajęciowej uczą się przygotować posiłki. Z informacji uzyskanych od opiekunów wynika, iż część uczestników potrafi przygotować w domu proste posiłki, jak również chętniej włączają się do pomocy opiekunom przy ich przygotowywaniu we własnych domach. Na podstawie bezpośredniej obserwacji można jednoznacznie stwierdzić, że funkcjonowanie Uczestników uległo znacznej poprawie w związku z organizacją zajęć w pracowni gospodarstwa domowego. Nastąpił duży progres w zakresie samodzielności oraz odpowiedzialności za powierzone zadania.
- trening dbałości o wygląd zewnętrzny – terapeuci demonstrując wykonywanie poszczególnych czynności skłaniają podopiecznych, aby starali się dbać o schludny wygląd. Uczestnicy przed wyjazdem do domów z ŚDS pod nadzorem terapeutów nabierają wiedzy i umiejętności związanych z dopasowaniem ubioru do warunków atmosferycznych panujących na zewnątrz.
- trening nauki higieny – podczas wizyt w toalecie (w zależności od potrzeb z terapeutą/opiekunem lub samodzielnie) uczestnicy myją ręce oraz potrafią korzystać z przyborów toaletowych oraz kosmetyków.
- trening umiejętności praktycznych - uczestnicy potrafią samodzielnie lub przy pomocy terapeuty spożywać posiłki, posługują się łyżką, widelcem, odnoszą naczynia po spożyciu posiłku. Uczestnicy potrafią samodzielnie lub w asyście terapeuty ubierać wierzchnie ubranie (zakładać kurtkę, buty, sznurować obuwie, zasuwąć suwak). Uczestnicy potrafią zgłaszać potrzeby fizjologiczne oraz samodzielnie załatwiać potrzeby fizjologiczne.
- trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi – ze względu na brak możliwości wyjścia do sklepu ze względu na lokalizację ośrodka, zajęcia były prowadzone w ŚDS z użyciem banknotów przeznaczonych do celów edukacyjnych.

2. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:

- nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy – podopieczni potrafią nawiązać i podtrzymać rozmowę. W indywidualnych przypadkach ze względu na niepełnosprawność występują trudności, dlatego też uczestnicy podczas indywidualnych spotkań m.in. z psychologiem oraz logopedą starają się przezwyciężyć w/w trudności.
- aktywne słuchanie – uczestnicy podczas grupowych zajęć zarówno z psychologiem, jak też z terapeutami potrafią skupić uwagę na prowadzącym aktywnie słuchając, stosując się do poleceń, wykonując wskazane czynności.
- znalezienie swojego miejsca w grupie – podopieczni wykonując czynności w poszczególnych pracowniach potrafią odnaleźć własne miejsce w grupie dzięki dostosowaniu prac wskazanych przez terapeutów do indywidualnych potrzeb uczestników.

- zasady pozytywnej komunikacji – uczestnicy poprzez zwracanie uwagi przez członków zespołu wspierająco-aktywizującego potrafią komunikować się z pozostałymi członkami społeczności ŚDS, nie przeszkadzając sobie wzajemnie oraz szanując zdanie innych.
- umiejętność rozwiązywania konfliktów – uczestnicy rozwiązują spory na zasadzie kompromisu, starając się szanować wzajemnie własne zdanie.

3. Rodzaje treningów umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się (w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej):

W 2022 roku trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się był realizowany w ramach zajęć logopedycznych. W 2022 roku z zajęć skorzystały 23 osoby z problemami w komunikacji werbalnej. Plan pracy logopedy uwzględnił m.in. prowadzenie treningu umiejętności komunikacyjnych w tym z wykorzystaniem alternatywnych metod porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.

4. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

- Rozwijanie zainteresowań literaturą – w roku 2022 ŚDS kontynuował współpracę z Gminną Biblioteką Publiczną w Sarnakach. Koordynatorem jest Podopieczny ŚDS, który pasjonuje się literaturą, Uczestnik zajmuje się zbieraniem informacji dot. zapotrzebowania na literaturę, segregacją tematyczną, prowadzeniem kart bibliotecznymi, ewidencją.
- Rozwijanie zainteresowań audycjami telewizyjnymi oraz radiowymi – uczestnicy relaksują się i odpoczywają oglądając telewizję oraz wysłuchując audycji radiowych.
- Udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych – Podopieczni ŚDS w Nowych Litewnikach w 2022 r. uczestniczyli m.in. w następujących spotkaniach towarzyskich i kulturalnych:

26.01.2022 r.	Wyjazd do kina w Siedlcach na film pt. „Koniec Świata Kogel Mogel 4”
14.02.2022 r.	Bal walentynkowo-karnawałowy w ŚDS w Nowych Litewnikach
08.03.2022 r.	Dzień kobiet i mężczyzn – warsztaty tworzenia lizaków przeprowadzone przez firmę Rękodzieło z karmelu z Hajnówki
17.03.2022 r.	Wizyta TVP 3 Warszawa w celu nakręcenia materiału o ŚDS w Nowych Litewnikach w ramach programu „Region w przebudowie”
21.03.2022 r.	Światowy Dzień Osób z Zespołem Downa
24.03.2022 r.	Spotkanie integracyjne z hodowcami psów rasowych Infinite Beauty English Mastiff i Szpic Japoński
30.03.2022 r.	Spotkanie z Panem dr Ireneuszem Kaługą – ornitologiem, pasjonatem Bociana Białego
01.04.2022 r.	Obchody Światowego Dnia Autyzmu
09.04.2022 r.	Prezentacja prac Uczestników ŚDS w Nowych Litewnikach podczas VI Łosickiego Jarmarku Wielkanocnego
11.04.2022 r.	Podsumowanie wewnętrznych rozgrywek boccia oraz tenisa stołowego

- 13.04.2022 r. Śniadanie Wielkanocne w ŚDS w Nowych Litewnikach
- 27.04.2022 r. Wybory do Samorządu Uczestników ŚDS w Nowych Litewnikach
- 12.05.2022 r. Udział w Gminnej Olimpiadzie Wiedzy o Wiejskim Gospodarstwie Domowym i Przedsiębiorczości oraz konkursie kulinarnym na przystawki
- 12.05.2022 r. Wyjazd do kina w Łosicach
- 18.05.2022 r. Udział delegacji Uczestników Domu w X Podlaskiej Spartakiadzie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Jesteśmy razem” w Siemiatyczach
- 08.06.2022 r. Wyjazd reprezentacji ŚDS w Nowych Litewnikach na XII Mazowiecki Turniej Bocce Olimpiad Specjalnych w Opactwie
- 9-12.06.2022 r. Udział reprezentacji ŚDS w Nowych Litewnikach w Ogólnopolskim Turnieju Boccia w ramach Ogólnopolskiej Ligi Boccia „Bądź sobą i spełniaj się ruchowo” Świętajno 2022 r.
- 15.06.2022 r. Wyjazd na Kalwarię Podlaską w Serpelicach
- 24.06.2022 r. Spotkanie edukacyjne nt. zdrowego odżywiania przeprowadzone przez pracowników Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Łosicach
- 29.06.2022 r. Spotkanie z Panem Szczepanem Walczukiem, który w latach 1974-2004 obejmował stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej w Nowych Litewnikach.
- 12.07.2022 r. Warsztaty kulinarne w ŚDS przeprowadzone przez Panią Annę Szpura – Pracownia PUH KulinArt Anna Szpura
- 27.07.2022 r. Uroczyste otwarcie nowej części ŚDS w Nowych Litewnikach
- 07.09.2022 r. Udział w V Integracyjnym Świątku Warzywa pod hasłem „Dzień Pomidora”, organizowanym przez ŚDS w Siedlcach
- 08.09.2022 r. Wycieczka do Drohiczyzna i Wólki Nadbużnej
- 06.10.2022 r. Dzień ziemniaka w ŚDS w Nowych Litewnikach
- 12.10.2022 r. Udział w Cybersenioradzie 2022
- 17.10.2022 r. Dzień kasztana
- 19.10.2022 r. Udział delegacji Uczestników w spotkaniu integracyjnym w ŚDS w Tchórzewie
- 10.11.2022 r. Obchody Święta Niepodległości w ŚDS w Nowych Litewnikach
- 21.11.2022 r. Dzień Pracownika Socjalnego
- 25.11.2022 r. Zabawa Andrzejkowa
- 03.12.2022 r. Międzynarodowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami
- 06.12.2022 r. Mikołajki w ŚDS w Nowych Litewnikach
- 07.12.2022 r. Warsztaty z makramy przeprowadzone przez Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Tygiel Doliny Bugu
- 15.12.2022 r. Wigilia w ŚDS w Nowych Litewnikach
- 30.12.2022 r. Impreza Sylwestrowa
- W 2022 roku organizowaliśmy także cykliczne wyjazdy do Parku Wodnego w Siedlcach.

5. Poradnictwo psychologiczne:

Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem wg. indywidualnych potrzeb Uczestników ŚDS w Nowych Litewnikach.

6. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych (opis rozwiązań):

Pracownik socjalny zatrudniony w ŚDS sprawuje nadzór nad terminami wizyt lekarskich Uczestników ŚDS oraz uczestniczy wspólnie z Podopiecznymi w kontrolnych wizytach lekarskich (o ile istnieje taka potrzeba i rodzina nie jest w stanie świadczyć takiej pomocy).

7. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (opis rozwiązań):

Podobnie jak powyżej realizacją tego zapisu zajmuje się pracownik socjalny zatrudniony w ŚDS. W roku 2022 pracownik socjalny pomagał we wnioskowaniu o kontynuację orzeczeń o stopniu niepełnosprawności jak również w innych sprawach. Kilka spraw dotyczyło również pomocy w ubieganiu się o dofinansowania ze środków PFRON za pośrednictwem PCPR w Łosicach.

8. Realizacja niezbędnej opieki (opis rozwiązań):

Niezbędna opieka dla Uczestników ŚDS jest zapewniona podczas całego pobytu w ŚDS jak również dojazdu do placówki i z powrotem. Podopieczni ŚDS mają zapewnioną niezbędną opiekę nie tylko podczas zajęć, ale również jeżeli zaistnieje taka potrzeba podczas wizyt w toalecie lub podczas posiłków.

9. Realizacja terapii ruchowej (opis rozwiązań):

Terapia ruchowa jest prowadzona głównie w pracowni terapii ruchowej, gdzie Uczestnicy wspólnie z terapeutą dbają o kondycję. W chwili gdy wszyscy Podopieczni pojawiają się w ŚDS tj. między godziną 8⁰⁰-9⁰⁰ prowadzone są kilkuminutowe zajęcia mające na celu ogólny rozruch.

10. Umożliwienie spożywania gorącego posiłku (opis rozwiązań: w ramach treningu kulinarnego, w ramach zadania własnego gminy lub zakupu gorącego posiłku):

Jeden gorący posiłek był zapewniany w ramach pracowni gospodarstwa domowego, gdzie Uczestnicy pod nadzorem terapeuty uczą się przygotowywać samodzielnie posiłki podczas treningu kulinarnego. Dzięki bardzo dobrej współpracy z Bankiem Żywności w Siedlcach mamy możliwość korzystania z nadwyżek producenckich, a następnie wykorzystania ich w pracowni. Każdego dnia odbieramy również nadwyżki producenckie ze sklepu Netto w Łosicach, dzięki czemu obniżamy koszty funkcjonowania pracowni oraz zapewniamy Uczestnikom urozmaiconą dietę, np. codzienna porcja owoców i warzyw.

11. Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach w ramach WTZ, podjęcia zatrudnienia lub inne:

W 2022 roku prowadzone były zajęcia aktywizacyjne w kierunku innych form w tym podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy, jednak na terenie powiatu łosickiego nie funkcjonuje żaden zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej. W przyszłości planujemy utworzenie ZAZ na działce nieopodal ŚDS.

12. Liczba uczestników dowożonych do ośrodka :

- w trakcie roku 50
- średnio w ciągu miesiąca 39

13. Usługi transportowe transportu (własny, wynajęty) opis m.in. średnia liczba przejechanych dziennie km, przewoźnik wynajęty, wymiar zatrudnienia kierowcy/ów, łączny koszt usługi transportowej w trakcie roku itp.:

Transport Uczestników do ŚDS odbywa się na zasadach określonych w porozumieniach zawartych z poszczególnymi gminami właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania Podopiecznych ŚDS, a mianowicie każda gmina, z której pochodzi podopieczny organizuje transport swoich mieszkańców do ŚDS. ŚDS w Nowych Litewnikach ponosi częściową partycypację w kosztach dojazdu. Jesteśmy też zmuszeni zapewnić transport we własnym zakresie Uczestniczące poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego. Na szczęście dzięki dofinansowaniu ze środków PFRON udało się nam zakupić specjalnie przystosowane do tego celu auto. Przy okazji odbieramy także produkty spożywcze ze sklepu Netto w Łosicach. Jednak transport Uczestników jest w naszym przypadku największym kosztem stałym, niestety obawiamy się, że w przypadku braku wsparcia finansowego z zewnątrz może być nam ciężko podołać kosztom dojazdu. Łączny koszt usługi transportowej w trakcie roku wynosi: 137 413,28 zł (ŚDS zgodnie z porozumieniami partycypuje w kosztach na poziomie do 50%, bez wsparcia gmin nie byłibyśmy w stanie poradzić sobie z dowozem Uczestników).

14. Opis współpracy z podmiotami w środowisku lokalnym i jej efektów.

- rodziny i opiekunowie (w tym częstotliwość grup wsparcia lub spotkań itp. rodziny i opiekunowie: współpraca z rodzinami/opiekunami odbywa się na zasadzie spotkań organizowanych w ŚDS, jak również kontaktów telefonicznych w sprawach bieżących. Prowadzimy rozmowy z rodzicami/opiekunami Uczestników ŚDS, aby uruchomić grupę wsparcia przy ŚDS. Pracami grupy będzie koordynować pracownik socjalny oraz psycholog zatrudniony w ŚDS.
- OPS/PCPR współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej odbywa się na bieżąco, m.in. poprzez udzielanie przez OPS zainteresowanym udziałem w zajęciach organizowanych przez ŚDS kompleksowych informacji dot. procedur związanych ze skierowaniem do placówki. Informację dot. ŚDS potencjalni uczestnicy mogą również uzyskać w PCPR w Łosicach. Liczymy również na współpracę związaną z potrzebą dofinansowań dla podopiecznych wymagających pomocy w zakresie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz dofinansowań do turnusu rehabilitacyjnego.
- PZP, szpitale, lekarze : PZP, szpital w Łosicach jak również lekarze z terenu powiatu łosickiego wspierają działalność ŚDS m.in. poprzez przekazywanie informacji o ŚDS potencjalnym uczestnikom, wspomaganie sprzętem rehabilitacyjnym/pomocniczym, wypełnianiem zaświadczeń koniecznych do złożenia wniosku o przyjęcie do ŚDS. Współpracujemy również z fizjoterapeutą działającym na zlecenie przychodni zdrowia.

- PUP nawiązaliśmy współpracę w zakresie kierowania do ŚDS osób bezrobotnych na staże zawodowe, prace interwencyjne oraz roboty publiczne w celu wsparcia funkcjonowania jednostki, a co za tym idzie zmniejszenia wydatków na bieżące funkcjonowanie.
- org. pozarządowe: w 2022 roku kontynuowaliśmy współpracę z Bankiem Żywności w Siedlcach, gdzie pozyskujemy produkty spożywcze z nadwyżek producenckich, które następnie wykorzystujemy w pracowni gospodarstwa domowego. Kontynuowaliśmy również współpracę z organizacją Olimpiady Specjalne.
- kościoły i związki wyznaniowe nawiązanie współpracy z księdzem z lokalnej parafii poprzez udział w spotkaniach okolicznościowych (Boże Narodzenie, Wielkanoc).
- placówki kulturalne ŚDS współpracuje z Ośrodkami Kultury z terenu powiatu łosickiego, występy Podopiecznych ŚDS oraz dla Podopiecznych ŚDS.
- placówki sportowe : w 2022 roku Uczestnicy ŚDS w Nowych Litewnikach brali udział w Olimpiadach Specjalnych.
- placówki oświatowe: ŚDS współpracuje z placówkami oświatowymi z terenu powiatu np. często nasz Dom jest odwiedzany przez uczniów oraz przedszkolaków, współpracujemy również z Zespołem Szkół w Sarnakach przy organizacji imprez sportowych z udziałem osób niepełnosprawnych. Naszym stałym partnerem jest Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łosicach.
- wolontariusze (liczba zawartych umów) 0

15. Jeśli w ŚDS prowadzona jest superwizja (grupowa, indywidualna) krótki opis, częstotliwość spotkań:

W ŚDS w Nowych Litewnikach nie prowadzimy superwizji.

16. Sposób realizacji zadań w okresie zawieszenia działalności w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19:

W 2022 roku prowadziliśmy działalność w sposób ciągły, bez zawieszenia działalności ze względu na COVID-19. Jeden z Uczestników chorował w okresie od 8.02. do 15.02.2022 r.

17. Ocena realizacji zadań i ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania domu:

Rok temu w sprawozdaniu za rok budżetowy 2021 napisano, że był on niezwykle trudny i ciężki ze względu na przeprowadzony remont ŚDS, jednoczesne prowadzenie statutowej działalności oraz pandemię Covid-19. Myślałem, że teraz będzie już łatwiej, sytuacja w kraju się unormuje, a my skupimy się na bieżącej działalności, rozwoju personelu itp., aby w jak największym stopniu podnieść jakość świadczonych usług. Jednak nasze oczekiwania szybko zweryfikowało życie i wybuch wojny za naszą wschodnią granicą. Od tego momentu czynnikiem, który najbardziej uderzył w funkcjonowanie naszego ŚDS jest

inflacja i ogromny wzrost kosztów prowadzenia bieżącej działalności. Mimo tego, że staramy się jak możemy oszczędzając i gospodarując naszymi zasobami w taki sposób, aby nie utracili na tym nasi Podopieczni, jest nam zdecydowanie dużo trudniej. Jednocześnie korzystając z okazji chciałbym podziękować za wsparcie finansowe przekazane pod koniec 2022 roku, bez którego po prostu nie poradziłibyśmy sobie. Wzrost kosztów bieżącej działalności doskwiera nie tylko przy codziennym funkcjonowaniu naszego Domu, ale także w sferze prywatnych gospodarstw domowych każdego z naszych pracowników. Oczywiście zrobimy wszystko co w naszej mocy, aby rok 2023 również zakończyć podobnie jak miało to miejsce w naszej dotychczasowej działalności, jednak bez zwiększonej dotacji w roku bieżącym będzie to niezwykle trudne lub wręcz niemożliwe.

Część II . Dane statystyczne:

1. Liczba **uczestników** wg stanu na 31.12.2022 r.:

typ **A** 3 w tym (0 „Za Życiem”)

typ **B** 32 w tym (0 „Za Życiem”)

typ **C** 0 w tym (0 „Za Życiem”)

typ **D** 15 w tym (15 „Za Życiem”)

2. Liczba uczestników, którzy **przybyli** w ciągu roku: typ **A** 1 typ **B** 5 typ **C** 0 typ **D** 0
Razem 6

3. Liczba uczestników, którzy **opuścili** dom oraz przyczyny odejścia:

- usamodzielnienie 0
- umieszczenie w placówkach całodobowej opieki 0
- przejście do innej formy wsparcia dziennego 0
- zgon 0
- inne – jakie 6 – brak aklimatyzacji, niechęć do Uczestnictwa w zajęciach, zmiana miejsca zamieszkania.

4. W 2022 roku **przybyło miejsc** 0 (typ nie dotyczy)

5. Planowane zwiększenie liczby miejsc w następnym roku sprawozdawczym:+ typ **A** 0, typ **B** 0, typ **C** 0, typ **D** 0, Razem 0

6. Liczba uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu w trakcie całego roku - 15

7. Liczba uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu wg stanu na 31.12.2022 r. - 15

8. Liczba uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu kwalifikujących się do podwyższonej dotacji, zgodnie z art. 51c ust 5 ustawy o pomocy społecznej i na których pobierana jest ta dotacja wg stanu na 31.12.2022 r.

9. Liczba uczestników z problemami w komunikacji werbalnej: 23
10. Liczba ubezwłasnowolnionych uczestników 15, w tym :
- całkowicie 15 osób,
 - częściowo 0 osób.
11. Liczba uczestników, którzy nie potwierdzali swojej obecności podpisem w ewidencji obecności domu 8
12. Liczba pracowników upoważnionych do potwierdzania obecności uczestników 3
13. Liczba osób w ciągu roku niepełnosprawnych fizycznie z problemami w zakresie lokomocji (wózek, kule itp.) 7 osób.
14. Średnia dzienna frekwencja w ciągu roku 39,55 tj. 79,1%
15. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku: W ŚDS w Nowych Litewnikach funkcjonuje 7 pracowni: pracownia gospodarstwa domowego, pracownia plastyczno-artystyczna, pracownia komputerowa, rehabilitacyjna, terapii ruchowej, muzyczna oraz rękodzieła/techniczna. Uczestnicy są podzieleni na 5 grup po 10 osób, dlatego też średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć przedstawia się w następujący sposób: Średnia frekwencja dzienna w ciągu roku/5 grup ≈ 7,91.
16. Liczba uczestników z poszczególnych gmin/powiatów (wymienić z jakich), innych niż gmina/powiat, gdzie mieści się ŚDS.
- Gmina Sarnaki: 16 osób
 - Miasto i Gmina Łosice: 16 osób
 - Gmina Stara Kornica: 4 osób
 - Gmina Przesmyki: 2 osoby
 - Gmina Korczew: 1 osoba
 - Gmina Platerów: 3 osoby
 - Gmina Huszlew: 4 osoby
 - Gmina Olszanka: 4 osoby
17. **Zatrudnienie pracowników domu** w trakcie roku w podziale na stanowiska pracy z uwzględnieniem wymiaru etatu oraz wskazaniem czy osoba zatrudniona jest na czas nieokreślony czy na czas określony (każdy pracownik w jednym wierszu). W przypadku zatrudnienia przez część roku proszę wpisać okres zatrudnienia:
- a) kierownik /dyrektor: 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony
 - b) zastępca kierownika/dyrektora
 - c) psycholog: 0,5 etatu umowa o pracę na czas określony
 - d) terapeuta: 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony
- 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony
- 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony
- 1 etat umowa o pracę na czas określony
- 1 etat umowa o pracę na czas określony od 01.09.2022 r. do 31.12.2022 r.

1 etat umowa o pracę na czas określony od 01.02.2022 r. do 31.01.2023 r.

- e) instruktor terapii zajęciowej 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony
- f) terapeuta zajęciowy
- g) instruktor terapii
- h) asystent osoby niepełnosprawnej
- i) pielęgniarka
- j) pracownik socjalny: 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony
- k) opiekun: 1 etat umowa o pracę na czas określony

1 etat umowa na czas określony (okres próbny) od 08.05.2022 r. do 31.07.2022 r.

1 etat umowa o pracę na czas określony od 01.09.2022 r. do 31.12.2022 r.

- l) pracownicy posiadający inne specjalistyczne kwalifikacje zawodowe odpowiadające rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu (wymienić nazwę stanowiska)

fizjoterapeuta: 0,5 etatu umowa o pracę na czas określony (okres próbny) od 27.12.2021 r. do 31.01.2022 r.

logopeda: 0,5 etatu do 30.06.2022 r. od 01.07.2022 r. 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony

opiekun medyczny 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony

instruktor 0,5 etatu umowa na czas określony

- m) pracownicy posiadający inne kwalifikacje zawodowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania domu (wymienić nazwę stanowiska)
- n) główny księgowy: 1 etat umowa o pracę na czas nieokreślony

18. Inne formy zatrudnienia (np. umowa zlecenie): liczba godzin, rodzaj świadczonej usługi, okres czasu na jaki zawarto umowę itp.:

Liczba godz. 332, Opiekun, od 25.05.2022 r. do 31.08.2022 r.

Liczba godz. 20, Informatyk, od 25.07.2022 r. do 27.07.2022 r.

19. Liczba pracowników i wymiar etatów pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dla uczestników

- typ **A** 1 etat (liczba pracowników 1)
- typ **B** 7,5 etatu (liczba pracowników 8)
- typ **C** 0 etatu (liczba pracowników 0)
- typ **D** 5,5 etatu (liczba pracowników 6)
- osób z **niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu** (niezaliczone do typu C lub D) 0 etatu (liczba pracowników 0)

21. Liczba pracowników zatrudnionych na umowę zlecenie, którzy są członkami zespołu wspierająco-aktywizującego (nie wliczani do wskaźnika zatrudnienia pracowników ZWA) 0

Część III . Sprawozdanie finansowe:

A. Całość środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie ŚDS w 2022 r.

1. Plan budżetu wojewody - dotacja na bieżącą działalność w rozdziale 85203:

1 306 791,40 zł

w tym:

- a. kwota na płaće, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne wraz z obowiązkowymi składkami 856 877,99 zł
- b. kwota środków z programu „ Za Życiem” 106 331,40 zł

2. Wysokość środków finansowych z budżetu Wojewody – wydatki inwestycyjne (§ 6310 / § 6410) 0,00 zł

3. Środki finansowe w rozdziale 85203 przeznaczone na osiągnięcie standardów zgodnych

z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy :

- § 2010 lub § 2110 0,00 zł
- § 6310 lub § 6410 0,00 zł

B. Środki rezerwy celowej budżetu państwa w 2022 r. na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi 0,00 zł, w tym:

- środki remontowe 0,00 zł
- środki inwestycyjne (w tym zakupy inwestycyjne) 0,00 zł
- środki na wyposażenie 0,00 zł

BEZPIECZEŃSTWO:

Gmina Sarnaki od pierwszych dni rosyjskiej agresji, która na początku roku 2022 została skierowana na Ukrainę, realizowała szeroki wachlarz pomocy humanitarnej, obejmującej zarówno pomoc skierowaną do uchodźców znajdujących się na terenie gminy, jak i tych, którzy pozostali w objętej wojną Ukrainie.

W świetlicach wiejskich oraz jednostkach OSP na terenie gminy zostały wyznaczone miejsca zakwaterowania dla ludności ukraińskiej. Obiekty te zostały wyposażone w sprzęt kwaterunkowy m.in.: łóżka, prześcieradła, koce, poszewki, ręczniki.

Miejsca zakwaterowania:

- Świetlica Wiejska w Borsukach
- Świetlica Wiejska w Klepaczewie
- Świetlica Wiejska w Sarnakach
- Świetlica Wiejska w Serpelicach
- Mieszkanie przy szkole w Serpelicach
- Świetlica Wiejska w Chlebczynie
- Świetlica Wiejska w Zabuzu
- Świetlica Wiejska w Nowych Mierzwicach
- Świetlica Wiejska w Horoszkach Dużych

Łącznie w Gminnych placówkach przyjęto ok. 130 uchodźców z Ukrainy.

Na terenie Gminy były organizowane zbiórki żywności, ubrań oraz sprzętów niezbędnych do funkcjonowania. Gmina Sarnaki współpracowała z innymi jednostkami samorządowymi, instytucjami pozarządowymi oraz mieszkańcami gminy Sarnaki, którzy oferowali uchodźcom pomoc w zakresie: Opieki psychologicznej, opieki medycznej, pomocy prawnej, lekcji języka polskiego, znalezieniu pracy, czy nawet noclegu we własnym domu.

Uchodźcom z Ukrainy były nadawane numery PESEL, w tym celu ludność ta zgłaszała się do Urzędu Stanu Cywilnego w Sarnakach.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe Gminy zapewniają 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych zwane dalej OSP działają w następujących miejscowościach: Sarnaki, Chlebczyn, Rzewuszki, Grzybów, Hołowczyce, Litewniki, Mierzvice, Klepaczew, Serpelic i Borsuki.

Charakterystyka poszczególnych jednostek:

1. **OSP Sarnaki** – jednostka włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka brała udział w 86 działaniach ratowniczo gaśniczych w tym:

- 23 pożary
- 56 miejscowe zagrożenia
- 7 wyjazdy gospodarcze

2. OSP Serpelice — jednostka włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka brała udział w 61 działaniach ratowniczo gaśniczych w tym:

- 15 pożary
- 43 miejscowe zagrożenia
- 3 wyjazdy gospodarcze

3. OSP Borsuki - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka brała udział w 2 działaniach ratowniczo gaśniczych w tym:

- 2 miejscowe zagrożenia

4. OSP Klepaczew - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka nie brała udziału w działaniach ratowniczo gaśniczych.

5. OSP Mierzvice - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka nie brała udziału w działaniach ratowniczo gaśniczych.

6. OSP Hołowczyce - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka brała udział w 37 działaniach ratowniczo gaśniczych w tym:

- 9 pożary
- 28 miejscowe zagrożenia

7. OSP Grzybów - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka nie brała udziału w działaniach ratowniczo gaśniczych.

8. OSP Rzewuski - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka brała udział w 5 działaniach ratowniczo gaśniczych w tym:

- 2 pożary
- 3 miejscowe zagrożenia

9. OSP Chlebczyn - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka brała udział w 8 działaniach ratowniczo gaśniczych w tym:

- 4 pożary
- 4 miejscowe zagrożenia

10. OSP Litewniki - jednostka spoza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

W 2022 r. jednostka brała udział w 1 działaniu ratowniczo gaśniczych w tym:

- 1 miejscowe zagrożenie

EDUKACJA

W 2022 r. w gminie nadal funkcjonują dwie ośmioklasowe szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Akcji V2 w Sarnakach oraz Szkoła Podstawowa w Serpelicach wchodząca w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego.

W miesiącu wrześniu 2022 r. naukę w tych szkołach rozpoczęło 266 uczniów, w 18 oddziałach: 12 w Sarnakach, 6 w Serpelicach.

Średnia uczniów w klasie wynosiła: Sarnaki – 17,33 i Serpelice – 9,66.

W szkołach podstawowych odbywała się nauka języka obcego:

- języka angielskiego uczyło się 266 uczniów,
- języka rosyjskiego uczyło się 56 uczniów klas VII-VIII,
- z nauki języka niemieckiego korzystali również uczniowie klas VII-VIII, wyłącznie z Sarnak – 44 osoby.

W Szkole Podstawowej w Sarnakach zatrudnionych było 34 nauczycieli, w przeliczeniu na pełne etaty – 30,92 nauczycieli, w tym nauczycieli początkujących – 2, kontraktowych – 2; nauczycieli mianowanych – 2 i nauczycieli dyplomowanych – 28.

Na jeden etat nauczycielski przypadało średnio 6,73 uczniów.

W Szkole Podstawowej w Serpelicach zatrudnionych było 14 nauczycieli, w przeliczeniu na pełne etaty – 12,54 nauczycieli, w tym nauczycieli kontraktowych – 6; nauczycieli mianowanych – 1 i nauczycieli dyplomowanych – 7.

Na jeden etat nauczycielski przypadało średnio 4,63 uczniów.

Obie szkoły wyposażone są w komputery wraz z niezbędnym oprogramowaniem i oprzyrządowaniem. Każda placówka ma możliwość korzystania z Internetu poprzez łącza światłowodowe i jest na bieżąco doposażana w nowoczesne pomoce dydaktyczne.

Szkoły prowadziły dożywianie uczniów. Z obiadów korzystało 253 dzieci. W ramach programu rządowego „Posiłek w szkole” sfinansowano dożywianie dzieci z terenu Gminy Sarnaki, na kwotę 27 495,60 zł dla 40 uczniów.

Uczniowie otrzymali także pomoc materialną. Stypendia socjalne zostały wypłacone dla 32 osób z terenu gminy, na kwotę 25 000,00 zł. Uczniom wybitnie zdolnym, posiadającym szczególne osiągnięcia naukowe, sportowe i bardzo wysokie wyniki w nauce wypłacone zostały stypendia:

- 1) w szkole w Sarnakach 42 uczniom, w sumie 10 400,00 zł
- 2) w szkole w Serpelicach 14 uczniom, w sumie 2 000,00 zł.

W 2022 r. szkoły podstawowe w Sarnakach i w Serpelicach otrzymały dotację celową na wyposażenie w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w wysokości 25 681,78 zł, z czego Szkoła w Sarnakach wykorzystywała 19 940,14 zł, a Szkoła w Serpelicach 5 741,64 zł.

W ubiegłym roku szkoły kontynuowały realizację programu rządowego „Laboratorium przyszłości”, który zakładał doposażenie szkół w nowoczesne narzędzia i pomoce dydaktyczne potrzebne w kształtowaniu i rozwijaniu zdolności manualnych i technicznych. W 2022 roku Szkoła w Serpelicach wydatkowała całą pozyskaną kwotę tj. 30 tys. zł, a Szkoła w Sarnakach dokonała zakupów na kwotę 26 024,07 zł, co w sumie z wydatkami roku 2021 dało sumę 70 tys. zł. Z pozyskanych pieniędzy zakupiono wyposażenie kuchni, kamery i aparaty fotograficzne, maszyny do szycia, sprzęt nagłaśniający, drukarki 3D, gogle wirtualnej rzeczywistości z akcesoriami i oprogramowaniem, robota edukacyjnego z akcesoriami.

Szkoła w Serpelicach w 2023 roku pozyskała, w ramach Przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki „Poznaj Polskę”, dodatkowe środki na zorganizowanie wycieczek szkolnych. Zorganizowano dwie wycieczki: trzydniowa dla uczniów klas IV-VIII i jednodniowa dla klas I-III. Całkowity koszt wsparcia finansowego tego zadania wyniósł 20 tys. zł. Wkład własny w wysokości 5 tys. zł pokryli rodzice 48 dzieci uczestniczących w wycieczkach.

Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom, których droga do szkoły przekracza odległości wymienione w ustawie, bezpłatnego transportu. W 2022 r. dowózienie realizowane było częściowo własnymi środkami transportu oraz przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łosicach. Od dnia 1 września 2022 r. wszyscy uczniowie dojeżdżający do szkół korzystali ze środków transportu PKS-u, z którym gmina podpisała stosowną umowę. Dowóz był organizowany w ramach kursów otwartych, uczniom zakupiono bilety miesięczne. Trzy linie autobusowe dowożące uczniów uzyskały wsparcie z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

Gmina finansowała również koszt transportu uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Łosicach. Z rodzicami tych uczniów w roku szkolnym 2021/2022 zawarto 6 umów i w roku szkolnym 2022/2023 również 6 umów określających zasady zwrotu kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego i opiekuna prywatnym samochodem osobowym.

W 2022 roku na terenie gminy funkcjonowały dwa przedszkola samorządowe:

1) w Sarnakach

2) w Serpelicach, wchodzące w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, do którego uczęszczało 117 dzieci.

Koszt miesięcznego pobytu dziecka w przedszkolu wyniósł 718,73 zł, gmina otrzymała dotację z budżetu państwa na dzieci cztero- i pięcioletnie w wysokości 131 022,00 zł.

Na podstawie uchwały Rady Gminy Nr XXVII/143/2016 z dnia 18 listopada 2016 r. wspólną obsługę rachunkowo – finansową oraz administracyjno – organizacyjną placówek oświatowych prowadzi Centrum Usług Wspólnych w Sarnakach.

BIBLIOTEKI

W Gminie Sarnaki działają 2 biblioteki: Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach oraz jej filia w Serpelicach. Siedziba GBP mieści się w tym samym budynku co Urząd Gminy, posiada niezależne wejście. Lokal biblioteki został wyremontowany oraz wyposażony w meble i sprzęt dzięki wkładowi własnemu Gminy oraz dofinansowaniu z programu wieloletniego KULTURA+. Jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

Poza statutową działalnością (gromadzenie, opracowywanie i wypożyczanie zbiorów) biblioteka w Sarnakach realizowała zadania ponadlokalne – pełniła funkcję biblioteki powiatowej dla bibliotek publicznych powiatu łosickiego. Dotacja uzyskana na działalność ponadlokalną w 2022 r. wyniosła 70 000 zł.

Instruktor oraz dyrektor GBP wyjeżdżały do bibliotek w powiecie 7 razy, natomiast kilka razy w GBP w Sarnakach gościli bibliotekarka i bibliotekarze z Huszlewa, Łosic i Platerowa. Organizowano szkolenia według zapotrzebowania kadry bibliotecznej, dotyczyły głównie pracy z systemem bibliotecznym Mateusz oraz prowadzenia stron internetowych. Z bibliotekarzami oraz dyrektorami GOK w Platerowie i ŁDK w Łosicach pozostawano w kontakcie telefonicznym, e-mailowym, udzielano też pomocy informatycznej online (m. in. aktualizacja oprogramowania). W działalności metodycznej bibliotekarki wspierał informatyk z Urzędu Gminy w Sarnakach.

W bibliotece w Sarnakach przeprowadzono trzy selekcje księgozbioru – z inwentarza usunięto łącznie 731 pozycji: książki zniszczone, zacytane, zbędne. Selekcje książek wymusza brak miejsca na regałach. Wycofane książki przeznaczone zostały na bookcrossing. Na ubytki spisano też książki niezwrócone przez czytelników.

W czytelni internetowej sarnackiej biblioteki można było skorzystać z szeregu bezpłatnych (poza drukowaniem) e-usług. Użytkownicy korzystali z komputerów samodzielnie lub przy pomocy bibliotekarek. Na jednym komputerze zainstalowany jest portal ACADEMICA pozwalający na korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej objętych prawem autorskim

Działalność kulturalna i upowszechnieniowa, to m.in.:

1. okolicznościowe wystawki książek,
2. organizacja spotkania autorskiego „**Zakochani w świecie**”: **Indie** skierowanego do młodzieży szkolnej,
3. promocja działalności biblioteki w mediach społecznościowych, w tym konkursy czytelnicze i inne,
4. prezentacja historii gminy Sarnaki poprzez cotygodniową publikację archiwalnego zdjęcia z opisem,
5. organizacja (łącznie 5) wycieczek do biblioteki dla dzieci z przedszkoli i młodzieży szkolnej z placówek w Sarnakach i Serpelicach,
6. organizacja, wspólnie z GOK, eliminacji gminnych **XXXVIII Konkursu Recytatorskiego im. Kornela Makuszyńskiego**,

7. pomoc dla GOK w organizacji projektu **“Z tamtej strony Buga Panna do mnie mruga”**: **Poznajemy i śpiewamy gminne piosenki ludowe**,
8. partnerstwo z GOK przy organizacji **Nadbużańskiego Festiwalu Teatrów dla Dzieci GADUCHA**,
9. współorganizacja z GOK **Narodowego Czytania „Ballad i Romansów”** Mickiewicza,
10. współorganizacja ze Szkołą Podstawową i GOK **„Biesiady Pieśni Patriotycznej”**,
11. organizacja **Dnia Pluszowego Misia** dla przedszkolaków.

Do innych zadań realizowanych przez bibliotekę można zaliczyć:

1. Pomoc w organizacji **Gminnej Olimpiady Wiedzy o Wiejskim Gospodarstwie Domowym i Przedsiębiorczości**,
2. Przygotowanie i opieka nad delegacją gminną na Dożynki Powiatowe w Huszlewie,
3. Współorganizacja z parafią Sarnaki, Gminą Sarnaki i GOK **Dożynek Gminno-Parafialnych**,
4. Współorganizacja uroczystości **Nadania (pośmiertnie) Honorowego Obywatelstwa Gminy Sarnaki płk Januszowi W. Nowosielskiemu**.

Biblioteka wydała kolejny piąty tom **„Rocznika Ziemi Sarnackiej”**. We współpracy ze Szkołą Podstawową w Sarnakach zorganizowano konferencję naukową **„Nasza Najbliższa”** promującą Rocznik. Wcześniej w bibliotece odbywały się regularnie spotkania komitetu redakcyjnego Rocznika.

Od Nadleśnictwa Sarnaki oraz prywatnych przedsiębiorców pozyskano 3500,00 zł na wydanie Rocznika oraz organizację konferencji naukowej. Pozostałe środki na ten cel to zysk ze sprzedaży 4 tomu Rocznika oraz dotacja celowa Rady Gminy w Sarnakach w wysokości 2500,00 zł. Podstawą powstania Rocznika jest praca zespołu redakcyjnego. Redaktorzy pracują nieodpłatnie przy tworzeniu czasopisma: pozyskują autorów artykułów, recenzują teksty, tworzą kronikę wydarzeń, piszą teksty historyczne (za to dostają honorarium). Jest to 9 osób zainteresowanych historią gminy Sarnaki – m.in. nauczyciele historii, poloniści.

Dochody wypracowane przez bibliotekę to: 9054,00 zł., w tym dochód ze sprzedaży Rocznika oraz usług typu ksero.

W ramach Kierunku interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych Priorytetu 1 Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025 biblioteka pozyskała 4308,00 zł na zakup ogółem 155 książek.

Znacząco na działalność biblioteki wpłynęła pomoc dla obywateli Ukrainy wiosną i latem 2022 r. Do dyspozycji uchodźców oddano lokal filii bibliotecznej (poza dwoma pomieszczeniami z księgozbiorem). Mieszkańcy wsi Serpelice wyposażyli pomieszczenia w umeblowanie i inne środki potrzebne do codziennej egzystencji.

Uchodźcy ukraińscy mogli w sarnackiej bibliotece uzyskać pomoc w zarejestrowaniu się w ZUS PUE oraz wypełnieniu wniosku o Świadczenie wychowawcze 500+. Ich obsługą zajmowała się – po przeszkoleniu – jedna z bibliotekarek. Młodzież szkolna z Ukrainy do wakacji uczyła się zdalnie w czytelni internetowej biblioteki.

Do jesieni niemal wszyscy obywatele Ukrainy opuścili gminę Sarnaki z dwóch powodów: powrotu do domu oraz braku pracy dla tych, którzy zdecydowali się zostać w Polsce. Pozostała garstka osób, która sporadycznie korzysta z naszych zbiorów w języku ukraińskim.

W obu bibliotekach działały KĄCIKI DLA TURYSTÓW, w których odwiedzający gminę Sarnaki mogli otrzymać bezpłatne egzemplarze materiałów informacyjnych dotyczących terenów nadbużańskich. Materiały dostarczane były na bieżąco przez przedstawicielkę **Lokalne Organizacji Turystycznej "LOT nad Bugiem"**. W bibliotekach można też było zakupić gadżety – pamiątki z gminy Sarnaki: pocztówki, magnesy na lodówkę, kubki, koszulki.

KULTURA

Działaniami na rzecz kultury, na terenie gminy Sarnaki, zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury w Sarnakach. Jest to jedna z dwóch instytucji kultury, obok Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach.

Celem GOK jest prowadzenie wielokierunkowej działalności kulturalnej rozwijającej i zaspakajającej potrzeby kulturalne mieszkańców Gminy Sarnaki oraz upowszechnianie i promocja kultury w kraju i za granicą.

Do podstawowych zadań GOK należy:

- 1) organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej oraz wychowania przez sztukę.
- 2) stwarzanie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań, sekcji i zespołów.
- 3) działalność instruktażowo-metodyczna.
- 4) prowadzenie biblioteczki instruktażowo-metodycznej.
- 5) prowadzenie kursów języków obcych.
- 6) koordynacja działalności na terenie gminy w zakresie organizacji imprez kulturalnych.
- 7) współdziałanie z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie lepszego zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców.
- 8) nadzorowanie i organizacja działalności rozrywkowo- rekreacyjnej.
- 9) integracja miejscowych środowisk w celu współtworzenia i uczestniczenia w działalności kulturalnej.
- 10)ochrona dziedzictwa kulturowego gminy
- 11)wspieranie miejscowych tradycji i inicjatyw kulturalnych
- 12)współdziałanie z innymi instytucjami kultury, szkołami, przedszkolami, organizacjami poza rządowymi oraz innymi podmiotami w celu upowszechniania kultury.

Struktura zatrudnienia:

W 2022 roku zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Kultury w Sarnakach przedstawiało się następująco:

- dyrektor - pełny etat
- główny księgowy – 0,1 etatu

- starszy instruktor - 0,3 etatu
- młodszy instruktor – 0,4 etatu
- instruktor artystyczny- 0,4 etatu

Opis działalności/Kalendarz wydarzeń:

W ramach realizacji swoich celów statutowych dotyczących promocji i upowszechniania kultury oraz organizacji imprez kulturalnych na rzecz społeczeństwa Gminy Sarnaki, w 2022 roku, w Gminnym Ośrodku Kultury zorganizowano 25 wydarzeń w tym 13 plenerowych, w których wzięło udział ok 6000 osób. Do zespołów artystycznych należało ok. 98 osób a do sekcji zainteresowań ok. 147 osób.

Rok 2022 rozpoczął się Galą Rozdania Nagród w Konkursach Bożonarodzeniowych i Koncertem Świąteczno-Noworocznym w wykonaniu Międzypokoleniowej Orkiestry Mandolinowej. Wydarzenie odbyło się w świetlicy wiejskiej w Mierzwicach. Kolejnymi wydarzeniami były obchody Dnia Kobiet, w ramach którego zorganizowaliśmy zajęcia rekreacyjne czyli Zumbę dla kobiet oraz marsz nordic-walking zakończony ogniskiem. W kwietniu GOK zrealizował cykl filmów-wizytówek prezentujących sylwetki uzdolnionych mężczyzn Gminy Sarnaki. Filmy zostały umieszczone na kanale YouTube. Również w kwietniu dołączyliśmy do ogólnopolskiej akcji „Operacja Czysta Rzeka” i zorganizowaliśmy sprzątanie terenów przy rzece Bug w miejscowości Kózki. W czerwcu z okazji Dnia Dziecka zorganizowaliśmy Piknik Rodzinny wypełniony atrakcjami dla najmłodszych i prezentacją dziecięcych zespołów działających w GOK. W 2022 roku realizowaliśmy projekt " Z tamtej strony Buga Panna do mnie mruga" . W sierpniu już po raz trzeci odbył się trzydniowy Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci Gaducha. Również w sierpniu zorganizowaliśmy pierwszy z dwóch Klasycznych Koncertów w Gminie Sarnaki, który odbył się w kościele w Serpelicach. Drugi z koncertów zorganizowaliśmy już we wrześniu w kościele parafialnym w Sarnakach. Również we wrześniu odbył się festyn na zakończenie lata "Gmina Sarnaki się bawi!".

Praca, osiągnięcia zespołów:

W Gminnym Ośrodku Kultury w Sarnakach w roku 2022 działało 7 zespołów artystycznych:

- 2 nowo powstałe zespoły ludowe
- Zespół Śpiewaczy Aura
- Kabaret Łzy Sołtysa
- Orkiestra Mandolinowa
- Zespół gitarowo-mandolinowy " Tremolo"
- Dziecięcy Zespół Taneczny

Nasze zespoły reprezentowały GOK i Gminę Sarnaki na konkursach i przeglądach oraz uświetniały gminne uroczystości m.in. Uroczystość Złotych Godów w Gminie Sarnaki, Dzień Seniora w Borsukach, Gminną Olimpiadę Wiedzy o Gospodarstwie Domowym i Przedsiębiorczości.

Współpraca z innymi podmiotami.

Gminny Ośrodek Kultury współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Gminy Sarnaki. Część wydarzeń współorganizowanych jest inicjatywą GOK, w niektóre imprezy GOK włączał się udostępniając sprzęt, przygotowując plakaty, organizując animacje dla dzieci.

W 2022 roku współpracowaliśmy z:

- Parafią Św. Stanisława w Sarnakach współorganizując Ferie Zimowe
- Gminną Bibliotekę Publiczną w Sarnakach współorganizując Konkurs recytatorski im. Kornela Makuszyńskiego, Narodowe Czytanie, Biesiadę Pieśni Patriotycznych
- Szkołą Podstawową w Sarnakach współorganizując Biesiadę Pieśni Patriotycznych
- Uczniowsko Ludowym Klubem Sportowym pomagając przy organizacji Crossu Nadbużańskiego

Przeglądy, konkursy, warsztaty

W 2022 roku GOK Sarnaki zorganizował „Warsztaty tworzenia stroików wielkanocnych“, konkurs fotograficzny „Mój koszyczek Wielkanocny“, konkurs recytatorski im. Kornela Makuszyńskiego, konkurs na najpiękniejszą ozdobę bożonarodzeniową.

Zajęcia poza szkolne:

W 2022 r. w Gminnym Ośrodku Kultury działały 4 grupy zajęć pozaszkolnych dla dzieci i były to zajęcia plastyczne. W zajęciach brało udział cotygodniowo łącznie około 50 dzieci. Prowadziliśmy 4 sekcje instrumentalne uczące gry na instrumentach: keyboard, mandoliny, gitara rytmiczna, gitara basowa. Z tej możliwości skorzystało ok. 10 osób. W 2022 roku prowadziliśmy dla dzieci również sekcję wokalną. Naszym zadaniem było również zorganizowanie ferii zimowych, które współorganizowaliśmy z Parafią Św. Stanisława w Sarnakach. Podczas tych dwóch tygodni nie zabrakło zajęć plastycznych, rękodzielniczych, artystycznych. Były dwa wyjazdy do kina oraz zajęcia edukacyjne z klockami lego a także robotyka. Dzieci miały możliwość pokucharzyć, a także upiec kiełbaski na ognisku. Z ferii skorzystało ok. 60 dzieci. W okresie wybuchu wojny na Ukrainie GOK zajął się integracją oraz zapewniał zajęcia kulturalno-rekreacyjne dla dzieci z Ukrainy przybyłych do naszej gminy.

Dla osób dorosłych w 2022 roku prowadzone były dwa rodzaje zajęć: Fitness Taneczny oraz „Zdrowy Kręgosłup”.

Promocja

W 2022 r. podobnie jak w latach ubiegłych o swoich przedsięwzięciach GOK informował głównie na własnej stronie internetowej: goksarnaki.pl oraz w mediach społecznościowych. Promocję wydarzeń prowadzono także przy współpracy innych portali i serwisów internetowych w tym strony Gminnej Biblioteki Publicznej w Sarnakach. Kontynuowana była obecność na portalu społecznościowym Facebook oraz Instagramie. Kontynuowano nacisk na promocję wydarzeń przez plakatowanie gminy kolorowymi plakatami. Korzystaliśmy również z promocji w prasie i radiu.

Realizowane projekty

Gminny Ośrodek Kultury nieustannie poszukuje środków zewnętrznych na realizację swoich działań. W 2022 r. złożonych zostało 6 projektów, z czego dofinansowanie otrzymało 5 na łączną kwotę 190 000 zł.

W 2022 roku realizowane były dwa projekty ministerialne dofinansowane ze środków Narodowego Centrum Kultury: Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci GADUCHA oraz "Z tamtej strony Buga Panna do mnie mruga". Poznajemy i śpiewamy gminne piosenki ludowe.

W ramach projektu Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci GADUCHA zorganizowaliśmy trzydniowe wydarzenie, podczas którego publiczność obejrzała **14 spektakli (12 tytułów)** w wykonaniu **11 zespołów teatralnych**. Artyści jak i widzowie przyjechali na Gaduchę niemalże z całej Polski. Na scenie zagrały teatry z Łomży, Krakowa, Supraśla, Gdańska, Warszawy, Jaworzna, Poznania i Łodzi. Podczas festiwalu zaprezentowane zostały takie formy teatralne jak spektakle lalkowe, musical, pokaz iluzji, teatr improwizacji, teatr cienia, teatr uliczny. Głównym miejscem festiwalu były Sarnaki, tu na dwóch scenach można było oglądać spektakle przez trzy dni. Gaducha zawitała również do innych nadbużańskich miejscowości czyli do Mierzwic i Serpelic. W każdej z nich został zagrany spektakl i odbyły się warsztaty tworzenia lalek teatralnych.

Partnerami zadania byli: **Samorząd Województwa Mazowieckiego, Gmina Sarnaki, Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach, Szkoła Podstawowa w Sarnakach, Przedszkole Samorządowe Sarnaki, Ochotnicza Straż Pożarna Mierzvice, KGW Mierzvice.**

Realizując zadanie "Z tamtej strony Buga Panna do mnie mruga". Poznajemy i śpiewamy gminne piosenki ludowe zorganizowaliśmy 5 spotkań z gminną piosenką ludową w wioskach, które zgłosiły się do projektu. 5 czerwca wydarzenie odbyło się w Litewnikach Nowych, 11 czerwca w Klepaczewie, 12 czerwca w Borsukach, 18 czerwca w Mierzwicach, 25 czerwca w Hołowczycach. Każde z tych spotkań współorganizowaliśmy z lokalną społecznością, miejscowym Kołem Gospodyń Wiejskich i Ochotniczą Strażą Pożarną. Na wszystkich spotkaniach prowadzącym wspólne śpiewanie był Zespół Pieśni i Tańca Pasięka. W przerwach Zespół Pasięka prezentował elementy stroju podlaskiego nadbużańskiego oraz prezentował tańce podlaskie. Najprostsze takie jak Hreczka tańczyli również uczestnicy. W kąciku plastycznym - rękodzielniczym, prowadzonym przez instruktorów GOK i naszego partnera Gminną Bibliotekę Publiczną, dzieci i dorośli wykonywali lalki ziarnuszek, własne korale, a także projekty gorsetów ludowych. Podczas tych spotkań odbywały się również dawne gry i zabawy wiejskie oraz warsztaty kulinarne. 10 lipca, w Sarnakach, odbył się finał projektu i było to już 6 spotkanie z gminną piosenką ludową. Tego dnia na scenie zaprezentowały się Zespoły Ludowe: ZPiT Małe Podlasie, Zespół śpiewaczo - obrzędowy Lewkowianie, ZPiT Ziemi Łosickiej, Zespół Śpiewaczy Aura, ZPiT Pasięka z Platerowa. Przy okazji wspólnego śpiewania odbyły się również warsztaty najprostszycy tańców ludowych. Na placu odbywały się warsztaty kulinarne, na których wykonano sękacza oraz ubijano masło. Gminny Ośrodek Kultury z Białej Podlaskiej zaprezentował w formie plenerowej Pracownię Tkacką, w której każdy mógł spróbować swoich sił. W kąciku rękodzielniczym można było zrobić własnoręcznie czerwone korale, ludową zakładkę do książki, ludowy breloczek oraz laleczkę ziarnuszkę. Podczas finału

odbył się również pokaz i warsztaty plecenia koszyków z wikliny. Duże zainteresowanie budziła zagroda ze zwierzętami oraz pokaz pielęgnacji i zaprzęgnięcia konia do wozu a następnie przejażdżka wozem po okolicy. Na placu swoją twórczość prezentowali rękodzielnicy, lokalne KGW i gospodarstwa agroturystyczne. Podczas finału odśpiewaliśmy również gminne piosenki, których poznanie stanowiło sens projektu. Na koniec wydarzenia odbyła się potańcówka, na której do tańca przygrywał Mistrz lokalnej muzyki ludowej.

Partnerami zadania byli: **Gmina Sarnaki, Mieszkańcy Litewnik Nowych, KGW Klepaczew Nadbużanki, OSP Klepaczew, Sołectwo Klepaczew, KGW Borsuki, Stowarzyszenie Malowniczy Zakątek Borsuki nad Bugiem, OSP Borsuki, KGW Mierzvice, OSP Mierzvice, KGW w Hołowczycach Kolonii Nie-zapominajka, Sołectwo Hołowczyce Kolonia, Gminna Biblioteka Publiczna w Sarnakach.**

Kalendarz wydarzeń przedstawia poniższa tabela.

Kalendarz imprez Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach 2022r.

2022 ROK			NAZWA IMPREZY	MIEJSCE IMPREZY	ORGANIZATOR	ZASIĘG	L.p.
STYCZEŃ	15 stycznia		Gala rozdania nagród w konkursach: <u>„Zwierzaki choinkowe„ i „ Najpiękniej ubrana choinka„</u> Koncert międzypokoleniowego zespołu gitarowo-mandolinowego z GOK Sarnaki Polskie kolędy – zespół wokalny z GOK i soliści	Świetlica Wiejska w Mierzwicach	GOK w Sarnakach	gminny	1
STYCZEŃ	16 stycznia		Koncert zespołu śpiewaczego Aura na : <i>X Przeglądzie Chórów Kościelnych i Zespołów Wokalnych w Siemiatyczach</i> oraz w Kościele Parafialnym w Sarnakach	Kościół parafii św. A. Boboli w Siemiatyczach	Parafia św. A. Boboli SOK w Siemiatyczach, Burmistrz Miasta Siemiatycze	ponadregionalny	2
STYCZEŃ/LUTY	31 stycznia-13 lutego		Ferie Zimowe 2022,m.in.: Lego, robotyka, warsztaty plastyczne i kulinarne, spotkanie z behawiorystą, wyjazd do kina, gry i zabawy, ognisko, uliczna gra rodzinna	GOK Sarnaki, Wikariat	GOK Sarnaki Parafia Św. Stanisława BM w Sarnakach	gminny	3
MARZEC	6 marca		Nordic walking oraz ognisko ze wspólnie śpiewanymi piosenkami, gry, zabawy, kiełbaska z okazji Dnia Kobiet	Agroturystyka „w Raju„	GOK Sarnaki, Wójt Gminy Sarnaki	gminny	4
	8 marca		ZUMBA dla Kobiet małych i	Szkoła w	GOK Sarnaki	gminny	5

			dużych z okazji Dnia Kobiet	Sarnakach			
	9marca		Początek integracji dla uchodźców z Ukrainy	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	6
KWIECIEŃ	6 kwietnia		Warsztaty pt. „ <i>Tworzenie stroików wielkanocnych,</i> ”	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki	gminny	7
	17 kwietnia		Filmowa prezentacja Panów z okazji Dnia Mężczyzn „ <i>Uzdolnieni mężczyźni z gminy Sarnaki,</i> ”	on-line	GOK Sarnaki	gminny	8
	23 kwietnia		Operacja „ <i>Czysta Rzeka,</i> ” 2022	Sarnaki, Serpelice, Droga Sarnaki-Mierzvice, Droga Kózki-Fronołów	GOK Sarnaki	gminny	9
	24 kwietnia		Konkurs fotograficzny „ <i>Mój Koszyczek Wielkanocny,</i> ”	on-line	GOK Sarnaki	gminny	10
MAJ	12 Maja		Program artystyczny podczas Gminnej Olimpiady Wiedzy o Gospodarstwie Domowym i Przedsiębiorczości; występ zespołu mandolinowo - gitarowego Tremolo	ŚDS - Litewniki	ODR	gminny	11
	23 maja		XXXVIII Konkurs Recytatorski im. Kornela Makuszyńskiego	GOK Sarnaki	GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki	gminny	12
CZERWIEC	1 czerwca		Piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka	Plac przy OSP	GOK Sarnaki Biblioteka Sarnaki	gminny	13

	5 czerwca		I Spotkanie biesiadne w ramach projektu „ Z tamtej strony Buga panna do mnie mruga ”. <i>Litewniki Nowe</i>	Nowe Litewniki (plac ŚDS)	GOK Sarnaki	gminny	14
	11 czerwca		II Spotkanie biesiadne w ramach projektu „ Z tamtej strony Buga panna do mnie mruga „, <i>Klepaczew.</i>	Plac świetlicy w Klepaczewie	GOK Sarnaki	gminny	15
CZERWIEC	12 czerwca		III Spotkanie biesiadne w ramach projektu „ Z tamtej strony Buga panna do mnie mruga „, <i>Borsuki</i>	Plac świetlicy w Borsukach	GOK Sarnaki	gminny	16
	18 czerwca		IV Spotkanie biesiadne w ramach projektu „ Z tamtej strony Buga panna do mnie mruga „, <i>Mierzvice.</i>	Plac przy świetlicy w Mierzwicach	GOK Sarnaki	gminny	17
	25 czerwca		V Spotkanie biesiadne w ramach projektu „ Z tamtej strony Buga panna do mnie mruga „, <i>Hołowczyce.</i>	Plac przy Domu Seniora w Hołowczycach	GOK Sarnaki	gminny	18
LIPIEC	10 lipca		Festyn Etno-Finał projektu „Z tamtej strony Buga panna do mnie mruga„, Sarnaki	Plac za Nadleśnictwem w Sarnakach	GOK Sarnaki	gminny	19
SIERPIEŃ	5,6,7 sierpnia		Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci „Gaducha „,	Plac za Nadleśnictwem w Sarnakach Mierzvice,	GOK Sarnaki	ponadregionalny	20

				Serpelice			
	21 sierpnia		Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki - Przystanki Muzyczne IV Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego -koncert w Serpelicach	Kościół w Serpelicach	Wójt Gminy Sarnaki, GOK Sarnaki	gminny	21
WRZESIEŃ	3 września		Dożynki Gminno-Parafialne, Gmina Sarnaki Się Bawi, Narodowe Czytanie	Plac za Nadleśnictwem w Sarnakach	GOK, Gminna Biblioteka w Sarnakach	gminny	22
	10 września		Klasyczne Koncerty w Gminie Sarnaki - Przystanki Muzyczne IV Festiwalu im. Bogusława Kaczyńskiego - koncert w Sarnakach	Kościół w Sarnakach	Wójt Gminy Sarnaki GOK Sarnaki	gminny	23
PAŹDZIERNIK	8 października		Topinamburiada (występ Tremolo)	Plener - Chlebczyn		regionalny	24
	6 października		Złote Gody w Gminie Sarnaki Program artystyczny - Tremolo, Kabaret Łzy Sołtysa	Sala konferencyjna w UG	Urząd Stanu Cywilnego	Gminny	25
	13 października		Złote Gody w Gminie Sarnaki Program artystyczny - Tremolo, Kabaret Łzy Sołtysa	Sala konferencyjna w UG	Urząd Stanu Cywilnego		26
LISTOPAD	11 listopada		1.Wieczór pieśni patriotycznych	Szkoła Sarnaki	GOK Biblioteka w Sarnakach Szkoła w Sarnakach	Gminny	27

	20 listopada		Dzień Seniora w Borsukach	Świetlica Wiejska w Borsukach	KGW Borsuki Stowarzyszenie Malowniczy Zakątek Borsuki nad Bugiem GOK Sarnaki	Gminny	28
GRUDZIEŃ	21 grudnia		Ogłoszenie konkursu bożonarodzeniowego pt. Najpiękniejsza ozdoba choinkowa PTAKI		GOK Sarnaki	Gminny	29

Spotkania biesiadne w ramach projektu „Z tamtej strony Buga panna do mnie mruga”
w miejscowości: Litewniki Nowe, Klepaczew, Borsuki, Mierzvice, Hołowczyce, Sarnaki

Nadbużański Festiwal Teatrów dla Dzieci „Gaducha„

PRZEDSIĘBIORCY

Według raportu z CEIDG w 2022 r. w gminie Sarnaki złożono i prawidłowo przetworzono 45 wniosków. Rodzaje wniosków:

- zmiana z zawieszeniem działalności gospodarczej – 7,
- zmiana ze wznowieniem działalności gospodarczej – 2,
- zakończenie działalności gospodarczej – 8,
- założenie działalności gospodarczej – 4,
- zmiana działalności gospodarczej – 24 Wnioski z poza terenu Gminy Sarnaki – 4.

Przeważający kod PKD to - 4333Z - posadzkarstwo, tapetowanie oraz oblicowywanie ścian oraz 4334Z malowanie i szklenie

Ilość wpisów na terenie Gminy Sarnaki na dzień 31.12.2022 rok:

- Aktywnych – 158,
 - Prowadzonych wyłącznie w formie spółki / spółek cywilnych – 7,
 - Nie rozpoczęte działalności – 2,
 - Wykreślone 253,
 - Zawieszane 41,
- łącznie 461 wpisów.

DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

Zgodnie z wizją rozwoju Gminy Sarnaki określoną w Strategii Rozwoju Gminy do 2020 roku, Sarnaki są Gminą obywatelską wykorzystującą swoje położenie w Dolinie rzeki Bug dla rozwoju turystyki i rekreacji, z rozwiniętą przedsiębiorczością oraz Gminą zapewniającą zrównoważony rozwój i dobrą, jakość życia mieszkańców.

Misją Samorządu Sarnaki jest: Integrowanie działań mieszkańców i podmiotów społeczno - gospodarczych w celu wdrożenia wizji rozwoju, poprzez wprowadzenie partnerskiego zarządzania Gminą, tworzenie warunków zrównoważonego rozwoju, z wykorzystaniem szans, jakie daje położenie w dolinie rzeki Bug, posiadane walory przyrodnicze. Wszelkie działania samorządu są ukierunkowane na poprawę, jakości życia mieszkańców oraz warunków rozwoju przedsiębiorczości.

Władze samorządowe Gminy Sarnaki od lat prowadzą aktywną politykę inwestycyjną, dzięki której systematycznie zwiększana jest pula wydatków na inwestycje w ramach lokalnego budżetu, co sprawia, że możliwa jest realizacja przedsięwzięć odpowiadających na lokalne potrzeby mieszkańców, które pozytywnie podnoszą poziom atrakcyjności gminy w oczach inwestorów. Realizacja zadań inwestycyjnych nie byłaby możliwa bez wsparcia ze środków pozabudżetowych. Sarnaki skutecznie wykorzystują środki ze źródeł krajowych, jak i wspólnotowych. Pozwala to na przeprowadzenie przedsięwzięć bardziej złożonych i kosztownych, których realizacja wpływa na poprawę jakości życia mieszkańców i atrakcyjność gminy. Szczególne znaczenie mają tu inwestycje w infrastrukturę wspierającą rozwój gospodarczy oraz infrastrukturę zapewniającą usługi dla ludności.

Zadania realizowane przez Urząd Gminy Sarnaki w ramach pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.

1. Zadania na które Gmina Sarnaki pozyskała dofinansowanie z innych źródeł zewnętrznych, a realizacja zakończyła się w 2022r.

- „Remont budynku OSP Hołowczyce w zakresie remontu ścian i podłóg w łazienkach i szatni strażnicy wartość projektu 16 622,08 zł, dofinansowanie 16 000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.
- Modernizacja oświetlenia ulicznego w miejscowości Grzybów i Rzewuszki” wartość projektu 58 523,00 zł, dofinansowanie 52 670,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie.
- Podniesienie kompetencji cyfrowych seniorów Domu Senior+ w Nowych Hołowczycach” koszt całego projektu 18 270,69 zł dofinansowanie 12 496,00 zł ramach programów rządowych z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.
- Nauka pływania dla uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu gm. Sarnaki” całkowita wartość projektu 21 762,59 zł, dofinansowanie w kwocie 8 000,00 zł uzyskano z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

- „Budowa wiaty na placu przy świetlicy wiejskiej w Chybowie” całkowita wartość zadania 20 000,00 zł, dofinansowanie 10 000,00 zł budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowiecki Instrument Aktywacji Sołectw MAZOWSZE 2022.
- „Budowa placu zabaw z elementami siłowni zewnętrznej w miejscowości Raczki” całkowita wartość zadania 21 279,00 zł, dofinansowanie 10 000,00 zł budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowiecki Instrument Aktywacji Sołectw MAZOWSZE 2022.
- „Zakup masztu i fagi oraz ich instalacja w miejscowości Sarnaki w ramach Projektu „Pod Biało-czerwoną”, koszt zadania wyniósł 8031,90 zł, kwota uzyskanego dofinansowania 8 000,00 zł, dofinansowano przez Wojewodę Mazowieckiego.
- „Zakup wyposażenia dla jednostek OSP z terenu gminy Sarnaki” dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego – zakupiono 8 kpl. ubrań specjalnych typu Nomex: 2 kpl. OSP Serpelice, 2 kpl. OSP Sarnaki, 2 kpl. OSP Hołowczyce, 1 kpl. OSP Chlebczyn, 1 kpl. OSP Borsuki o łącznej wartości 29 687,28 zł, z czego 14 843,63 zł stanowiła dotacja.

- „Budowa drogi gminnej nr 200519W w miejscowości Mierzvice-Kolonia” wartość projektu 421 990,86 zł, dofinansowanie 132 000,00 zł ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w zakresie budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

2. Podpisane umowy w poprzednich latach na dofinansowanie inwestycji realizowanych w roku 2022 i latach następnych.

- „Budowa Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bindudze” koszt zadania 476 571,69 zł, dofinansowanie uzyskano w kwocie 285 943,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego. Inwestycja prowadzona w roku 2022 i planowana do zakończenia w 2023 roku.
- „Budowa sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej na terenie gminy Sarnaki” koszt zadania 3 999 426,20 zł dofinansowanie 2 000 000 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Inwestycja prowadzona w roku 2022, a zakończenie jest planowane w roku 2023.

- „Cyfrowa Gmina” koszt zadania 138 060,00 zł dofinansowanie 138 060,00 zł w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. Zadanie realizowane w 2022 roku, zakończenie planowane na 2023 rok.

- „Przebudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Sarnakach” koszt zadania 3 500 000 zł, wnioskowana kwota dofinansowania 3 150 000 zł, wniosek złożony w ramach programu Polski Ład. Inwestycja realizowana w roku 2022, zakończenie planowane w 2023 roku.

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 2018W Horoszki Duże – Serpelice” koszt zadania 1 302 352,25 zł z czego 980 000,00 zł stanowi dotacja w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych PGR, zakończenie planowane w 2023 roku
- „Przebudowa drogi gminnej nr 200514W w miejscowości Nowe Litewniki oraz przebudowa drogi powiatowej nr 2018W Horoszki Duże – Serpelice”:
- Przebudowa drogi gminnej nr 200514W w miejscowości Nowe Litewniki – wartość zadania wynosi 348 403,65 zł, z czego 209 042,00 zł stanowi dotacja z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2018W Horoszki Duże – Serpelice – wartość zadania wynosi 2 048 982,95 zł, z czego 1 090 958,00 zł stanowi dotacja z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego

Oba zadania zostaną zrealizowane w 2023 roku.

- „Modernizacja drogi gminnej nr 200541W (ul. Berka Joselewicza) w Sarnakach” – wartość zadania 128 389,74 zł – środki własne

3. Złożone wnioski w 2022r. o dofinansowanie ze środków zewnętrznych na zadania, na które przyznano dofinansowanie

- „Modernizacja wiejskiego Domu Kultury w Serpelicach oraz zakup wyposażenia” całkowita kwota zadania 112 723,06 zł dofinansowanie 69 761,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w ramach działań Programu Leader.
- „Zakup autobusu szkolnego na potrzeby dowozu uczniów do szkół prowadzonych przez gminę Sarnaki” szacowany całkowity koszt zadania 553 500,00 zł, dofinansowanie 300 000,00 zł.

4. Projekty realizowane przy współpracy z Stowarzyszeniami rejestrowymi z terenu gminy Sarnaki

- „Wyznaczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych na terenie gminy Sarnaki” całkowity koszt zadania 55 560,00 zł, kwota dofinansowania 50 000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, dotacja udzielona Stowarzyszeniu z budżetu Gminy Sarnaki 5 560,00 zł.
- „Aktywowanie i doposażenie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej przy OSP w Sarnakach” całkowity koszt zadania 18 024,01 zł, kwota dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 14 689,00 zł, dotacja udzielona Stowarzyszeniu z budżetu Gminy Sarnaki w kwocie 3 335,01 zł.

- Dopuszczenie centrów integracji społecznej (świetlic) przy współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi i Stowarzyszeniami złożono 14 wniosków, w sumie uzyskano 87 649,00 zł dofinansowania na zakup wyposażenia. Dofinansowanie pochodziło z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

II. Inne działania prowadzone przez Urząd w perspektywie pozyskania środków zewnętrznych w przyszłych latach.

1. Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Sarnaki na lata 2022-2030 z perspektywą do 2035 roku oraz jej zatwierdzenie Uchwałą Rady Gminy Nr XLIX/268/2022 w dniu 27 kwietnia 2022 roku. Proces opracowania prowadzony we współpracy z firmą zewnętrzną, koszt usługi 24 477,00 zł, pokryty ze środków własnych.

Infrastruktura oświetleniowa

Na terenie gminy na dzień 31.12.2022 roku znajdowało się łącznie **587 szt.** opraw oświetleniowych z czego 53 szt. stanowi własność Gminy, a 558 szt. własność PGE Dystrybucja S.A.

W roku 2022 dokonano wymiany na lampy LED 24 szt. opraw oświetleniowych w miejscowościach Rzewuszki oraz Grzybów.

Infrastruktura techniczna

Zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków na terenie gminy zajmuje się Gmina Sarnaki.

W gminie Sarnaki z sieci wodociągowej korzystają mieszkańcy wszystkich 32 miejscowości, natomiast sieć kanalizacyjna istnieje w 12 miejscowościach. Ścieki odprowadzane są do 3 gminnych oczyszczalni ścieków w Sarnakach, Serpelicach oraz Klimczycach. Gmina Sarnaki zaopatrywana jest w wodę ze studni głębinowych znajdujących się w ujęciu Chybów, a także z ujęcia wody w Zabuzu, ponadto część wody jest kupowana z sąsiedniej gminy Platerów.

W roku 2022 wybudowano 2,64 km sieci wodociągowej Ø160 dla zasilenia w wodę z własnego ujęcia w Chybowie miejscowości: Bużka, Kózki, Binduga, Klimczyce oraz część miejscowości Klimczyce – Kolonia, które dotychczas zaopatrywano z ujęcia wody na terenie gminy Platerów. W roku 2022 realizowano również budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Hołowczyce.

Na koniec roku 2022 roku długość sieci wodociągowej wynosiła 122,19 km, natomiast długość sieci kanalizacji sanitarnej 47,57 km.

GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI I GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Informacja o gruntach i budynkach stanowiących własność Gminy Sarnaki

Stan na 31.12.2022 r.

Stan gruntów wynosi – 104,0620 ha

w tym:

- Binduga - 0,1201 ha
- Bonin - 0,2009 ha
- Borsuki - 1,2419 ha
- Bużka - 0,3693 ha
- Chlebczyn - 0,3869 ha
- Chybów - 1,1179 ha
- Franopol - 2,9974 ha
- Grzybów - 0,3399 ha
- Hołowczyce - 4,2950 ha
- Hołowczyce-Kolonia - 0,3500 ha
- Horoski Duże - 1,8911 ha
- Klepaczew - 0,7916 ha
- Klimczyce - 0,4100 ha
- Klimczyce-Kolonia - 0,2407 ha
- Kózki - 1,4681 ha
- Nowe Litewniki - 0,7620 ha
- Mielnik II - 25,1301 ha
- Mierzvice-Kolonia - 2,6785 ha
- Nowe Mierzvice - 1,5800 ha
- Stare Mierzvice - 24,5836 ha
- Płosków-Kolonia - 0,1500 ha
- Płosków - 0,3024 ha
- Raczki - 0,0478 ha
- Sarnaki - 24,3044 ha
- Serpelice - 5,5267 ha
- Terlików - 1,9600 ha
- Zabuże - 0,8157 ha

Stan budynków wynosi – 37 szt.

w tym:

- mieszkalne - 10 szt.
- obiekty szkolne - 4 szt.
- obiekty służby zdrowia - 1 szt.
- obiekty użyteczności publicznej - 3 szt.
- obiekty biurowe - 1 szt.
- OSP - 7 szt.
- inne - 11 szt.

Stan dróg wynosi – 302,9759 ha

w tym:

• Binduga	- 2,9148 ha
• Bonin	- 8,8376 ha
• Bonin Ogródki	- 2,3234 ha
• Borsuki	- 34,4889 ha
• Bużka	- 13,0967 ha
• Chlebczyn	- 9,6828 ha
• Chybów	- 14,2823 ha
• Franopol	- 13,2928 ha
• Grzybów	- 8,0919 ha
• Hołowczyce	- 16,6112 ha
• Hołowczyce-Kolonia	- 4,6847 ha
• Horoszki Duże	- 11,3241 ha
• Horoszki Małe	- 3,6112 ha
• Klepaczew	- 15,1245 ha
• Klimczyce	- 0,5200 ha
• Klimczyce-Kolonia	- 5,1063 ha
• Kózki	- 2,8826 ha
• Nowe Litewniki	- 21,2912 ha
• Stare Litewniki	- 10,4920 ha
• Mielnik II	- 3,4077 ha
• Mierzvice-Kolonia	- 7,8733 ha
• Nowe Mierzvice	- 10,8235 ha
• Stare Mierzvice	- 10,4419 ha
• Płosków-Kolonia	- 3,3500 ha
• Płosków	- 5,4197 ha
• Raczki	- 2,5688 ha
• Rozwadów	- 3,1000 ha
• Rzewuski	- 7,5772 ha
• Sarnaki	- 17,5312 ha
• Serpelice	- 16,8800 ha
• Terlików	- 10,1000 ha
• Zabuzę	- 5,2436 ha

Budynki gminne w ilości 37 szt. – stan na dzień 31.12.2022 r.

Budynki mieszkalne – 10 szt.

1. Hołowczyce-Kolonia nr 21, - budynek murowany, znajduje się na działce nr 132/4 o pow. 0,35 ha,
2. Sarnaki ul. 3 Maja 17 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/8 o pow. 0,0609 ha,
3. Sarnaki ul. Berka Joselewicza 6 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha,
4. Sarnaki ul. Berka Joselewicza 8 – budynek drewniany, piętrowy, znajduje się na

- działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha,
5. Sarnaki ul. Kolejowa 5 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 617/4 o pow. 0,0119 ha,
 6. Sarnaki ul. Kolejowa 4 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 589 o pow. 0,0338 ha,
 7. Sarnaki ul. 3 Maja 25 – budynek murowany, piętrowy /dom nauczyciela/, znajduje się na działce nr 612/1 o pow. 0,0953 ha, (1 mieszkanie jest własnością gminy),
 8. Sarnaki ul. Piłsudskiego 1 – budynek drewniany (po Urzędzie Gminy), znajduje się na działce nr 594 o pow. 0,1720 ha,
 9. Nowe Hołowczyce nr 129 – budynek drewniany,
 10. Serpelice nr 83C (83, 83A) – budynek murowany (dom nauczyciela), znajduje się na działkach nr: 1230/10 o pow. 0,7026 ha, 1306/3 o pow. 0,0774 ha, 1268/12 o pow. 0,3138 ha.

Obiekty szkolne – 4 szt.

1. Hołowczyce nr 79 – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 747 o pow. 0,7700 ha,
2. Nowe Litewniki nr 40 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha,
3. Sarnaki, ul. 3 Maja 27 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 612/2 o pow. 0,6893 ha,
4. Serpelice nr 83A – budynek murowany, znajduje się na działce nr 1230/10 o pow. 0,7026 ha.

Obiekty służby zdrowia – 1 szt.

1. Sarnaki ul. Kilińskiego 3 – budynek murowany, piętrowy, znajduje się na działce nr 673/5 o pow. 0,1604 i 673/2 o pow. 0,0117 ha.

Obiekty użyteczności publicznej – 3 szt.

1. Sarnaki, ul. Dzikowa 6 – budynek murowany (przedszkole), znajduje się na działce nr 20 pow. 0,4801 ha.
2. Serpelice nr 83C – budynek murowany (przedszkole), znajduje się na działkach nr: 1230/10 o pow. 0,7026 ha, 1306/3 o pow. 0,0774 ha, 1268/12 o pow. 0,3138 ha
3. Sarnaki, ul. Teatralna 1 – budynek murowany (siedziba GOK), znajduje się na działce nr 591 o pow. 0,3350 ha.

Obiekty biurowe – 1 szt.

1. Sarnaki ul. Berka Joselewicza 3 – budynek murowany, piętrowy (siedziba Urzędu Gminy), znajduje się na działkach nr: 646/1 o pow. 0,0870 ha, 646/2” o pow. 0,0114 ha, 691/1 o pow. 0,0441 ha, 648/3 o pow. 0,0491 ha.

Budynki OSP – 7 szt.

1. Borsuki nr 44 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 560 o pow. 0,6479 ha.
2. Chlebczyn nr 84 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 307/1 o pow. 0,3402 ha.
3. Grzybów nr 5 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 149/2 o pow. 0,1835 ha.
4. Klepaczew nr 27 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 27 o pow. 0,1919 ha.
5. Stare Mierzvice nr 62a – budynek drewniany, znajduje się na działce nr 8 o pow. 0,1500 ha.
6. Terlików nr 12 – budynek murowany, znajduje się na działce nr 93 o pow. 0,84 ha.
7. Sarnaki, ul. Teatralna nr 1A – budynek murowany, znajduje się na działkach nr: 591 o pow. 0,3350 ha, 594 o pow. 0,1720 ha.

Inne budynki – 11 szt.

a) najem – 1 szt.

1. Zabuże nr 10 – budynek poszkolny, murowany, znajduje się na działkach nr: 296/5 o pow. 0,1086 ha, 299/7 o pow. 0,1154 ha.

b) bezpośredni zarząd – 5 szt.

1. Sarnaki, ul. 3 Maja 4a - oczyszczalnia ścieków, znajduje się na działce nr 1198 o pow. 1,88 ha.
2. Chybów nr 106A – hydrofornia, znajduje się na działce nr 742 o pow. 0,1079 ha.
3. Sarnaki, ul. Kilińskiego 3 – budynek gospodarczy murowany (obok Ośrodka Zdrowia), znajduje się na działkach nr: 673/5 o pow. 0,1604 i 673/2 o pow. 0,0117 ha.
4. Sarnaki ul. Berka Joselewicza (8?) – (tzw. Getto), komórka murowana, znajduje się na działce nr 617/17 o pow. 0,1900 ha.
5. Sarnaki, ul. Piłsudskiego 1 – budynek gospodarczy, murowany (obok starej gminy), znajduje się na działce nr 594 o pow. 0,1720 ha.

c) inne formy – 5 szt.

1. Hołowczyce nr 79 – budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 747 o pow. 0,7700 ha.
2. Nowe Litewniki nr 40 – budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha.
3. Nowe Litewniki nr 40 – budynek gospodarczy murowany (obok szkoły), znajduje się na działce nr 223 o pow. 0,7620 ha.
4. Zabuże nr 10 – budynek gospodarczy murowany (obok budynku poszkolnego), znajduje się na działkach nr: 296/5 o pow. 0,1086 ha, 293/10 o pow. 0,0841 ha.
5. Zabuże nr 10 – domek campingowy drewniany (obok budynku poszkolnego).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. sprzedano następujące grunty:

1. Kózki – działka nr 23 o pow. 0,3934 ha za kwotę 51 600 zł – Akty notarialne: Rep. A nr 245/2022 z dn. 31.01.2022 r., Rep. A nr 594/2022 z dn. 14.03.2022 r.
2. Mierzvice-Kolonia – działka nr 232/1 o pow. 0,1529 ha za kwotę 74 000 zł (las) – Akty notarialne: Rep. A nr 796/2022 z dn. 30.03.2022 r., Rep. A nr 1182/2022 z dn. 13.05.2022 r.
3. Mierzvice-Kolonia – działka nr 232/2 o pow. 0,1530 ha za kwotę 69 500 zł (las) – Akty notarialne: Rep. A nr 796/2022 z dn. 30.03.2022 r., Rep. A nr 1182/2022 z dn. 13.05.2022 r.
4. Mierzvice-Kolonia – działka nr 232/3 o pow. 0,1597 ha za kwotę 71 000 zł (las) – Akty notarialne: Rep. A nr 610/2022 z dn. 14.03.2022 r., Rep. A nr 788/2022 z dn. 30.03.2022 r.
5. Nowe Mierzvice – działka nr 162/22 o pow. 0,1506 ha za kwotę 51 500 zł (las, grunt orny) – Akty notarialne: Rep. A nr 254/2022 z dn. 31.01.2022 r., Rep. A nr 603/2022 z dn. 14.03.2022 r.
6. Nowe Mierzvice – działka nr 162/16 o pow. 0,1580 ha za kwotę 62 500 zł – Akt notarialny Rep. A nr 1998/2022 z dn. 05.05.2022 r.
7. Nowe Mierzvice – działka nr 162/14 o pow. 0,1579 ha za kwotę 62 500 zł – Akt notarialny Rep. A nr 2004/2022 z dn. 05.05.2022 r.
8. Nowe Mierzvice – działka nr 162/15 o pow. 0,1580 ha za kwotę 62 500 zł – Akt notarialny Rep. A nr 6516/2022 z dn. 12.08.2022 r.
9. Mierzvice-Kolonia – działka nr 245 o pow. 0,10 ha za kwotę 11 000 zł (las) - (sprzedaż użytkownika wieczystego na rzecz użytkownika wieczystego) – Akt notarialny Rep. A nr 3231/2022 z dn. 16.12.2022 r.
10. Stare Mierzvice – działka nr 59/1 o pow. 0,1853 ha za kwotę 160 000 zł - (działka zabudowana) – Akt notarialny Rep. A nr 3231/2022 z dn. 16.12.2022 r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. nabyto następujące grunty:

1. Raczki – działka nr 43 o pow. 0,0478 ha za kwotę 11 500 zł – Akt notarialny Rep. A nr 22/2022 z dn. 03.01.2022 r.
2. Mierzvice-Kolonia – działka nr 37/3 o pow. 0,0463 ha – Akt notarialny Rep. A nr 27/2022 z dn. 28.11.2022 r. (darowizna)

Na dzień 31.12.2022 r. w użytkowaniu wieczystym jest 3,1923 ha gruntów.

W 2022 r. wydano 19 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości.

OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2013 roku Uchwałą Nr XXXVI/189/2013 Rady Gminy w Sarnakach z dnia 30 grudnia 2013 r. Rada Gminy przyjęła „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sarnaki na lata 2013-2032”. W ramach tego programu przeprowadzono szczegółową inwentaryzację wyrobów zawierających azbest. Od tego czasu gmina dokonuje sukcesywnie likwidację wyrobów zawierających azbest. W 2022r usunięto 49,08 Mg azbestu. Zadanie zostało zrealizowane przy pomocy funduszy z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który dofinansował 70% a 30% dołożyła gmina.

W budżecie Gminy Siedlce corocznie zabezpiecza się środki finansowe na realizację zadań z zakresu usuwania odpadów zawierających azbest.

Do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w lipcu 2021 roku został złożony wniosek o odebranie folii rolniczej pochodzącej z gospodarstw rolnych. Przy wsparciu Przy 100% wsparciu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej została odebrana folia rolnicza pochodząca z gospodarstw. W projekcie brało udział 36 gospodarstw na odbiór folii rolniczej. W sumie odebrano 31,515 Mg.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, mieszkańcy woj. mazowieckiego, którzy do ogrzewania wykorzystują tzw. kopciuchy, musieli wymienić je do końca 2022 r. Dotyczy to wymiany przestarzałego kotła na węgiel na urządzenie niskoemisyjne. Opracowane zostały liczne programy wsparcia dla sektora bytowo- komunalnego, w szczególności dla właścicieli domów jednorodzinnych. Głównym programem zarządzanym przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest Program „Czyste Powietrze”, w którym można ubiegać się o dofinansowanie wymiany przestarzałych źródeł ciepła na nowe oraz termomodernizację budynku. Od czerwca 2021r w Urzędzie Gminy czynny jest punkt konsultacyjno - informacyjny programu „Czyste Powietrze”.

W punkcie tym, Mieszkańcy naszej Gminy mogą uzyskać wszelkie niezbędne informacje oraz pomoc przy wypełnianiu wniosków o dotację.

Realizacja Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na terenie gminy Sarnaki – stan na dzień 31.12.2022r przedstawia się następująco:

Powiat Gmina	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	Kwota wyłaconych dotacji
Łosicki Sarnaki	51	48	23	535761,18

Działania informacyjno - edukacyjne, były prowadzone również podczas kontroli palenisk domowych. Kontrole wykonywane przez pracowników Urzędu Gminy w Sarnakach mają na celu m.in. zweryfikowanie materiału stosowanego do ogrzewania. Kontrole wykonywane były zarówno na indywidualne zgłoszenie konkretnych posesji, jak również kompleksowo w danym rejonie. Przeprowadzono 8 kontroli.

Od 1 lipca 2021 r. został uruchomiony system Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), który ma stanowić bazę informacji o źródłach ogrzewania budynków w Polsce. System ten został utworzony przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Ma za zadanie wspierać działania w wymianie kopciuchów, a tym samym walkę ze smogiem. W ewidencji mają znaleźć się informacje dotyczące domów mieszkalnych (Deklaracja A) oraz lokali usługowych i budynków publicznych (Deklaracja B). W deklaracji właściciel/zarządca domu ma obowiązek zgłosić wszystkie źródła ogrzewania – ich liczbę i rodzaj oraz podać informacje o ich przeznaczeniu i wykorzystywanych w nich paliwach. Deklaracje można składać elektronicznie (przez profil zaufany) lub w wersji papierowej składanej w siedzibie Urzędu Gminy Sarnaki. O ile elektroniczne deklaracje natychmiast zostają zapisane w CEEB, to deklaracje złożone w formie papierowej wymagają wprowadzenia ich systemu. Do dnia 31 grudnia 2022 r. do UG Sarnaki wpłynęło 2410 deklaracji.

Zasoby przyrodnicze gminy Sarnaki:

Park Krajobrazowy "Podlaski Przełom Bugu" zajmuje 11 000 ha, natomiast otulina 4 540 ha (łącznie 15 540 ha). Zasady ochrony Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” oraz jego otuliny zostały ustalone w Rozporządzeniu Nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 20.05.2005r (Dz. Urz. woj. Maz. Nr 120, poz. 3563).

Rezerwat przyrody "Zabuże" utworzono w 1983r jest to obszar lasu o powierzchni 34,07 ha położony w Leśnictwie Zabuże - Nadleśnictwo Sarnaki. Został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 22 kwietnia 1983r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P.1983.16.91).

Rezerwat przyrody "Kózki" rezerwat faunistyczny o powierzchni 86,12 ha położony jest w północnej części gminy Sarnaki nad rzeką Bug tuż przy moście na trasie Łosice - Siemiatycze. Został utworzony Rozporządzeniem Nr 231 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23.07.2001r w sprawie utworzenia rezerwatów przyrody na terenie województwa mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Z 2001r nr 158, poz. 2277).

Rezerwat przyrody Mierzvice – rezerwat florystyczny w pobliżu miejscowości Zabuże, w gminie Sarnaki, w powiecie łosickim, w województwie mazowieckim. Obejmuje wydzielenia leśne na terenie leśnictwa Mierzvice, Nadleśnictwo Sarnaki. Zajmuje powierzchnię 12,98 ha. Został utworzony Zarządzeniem 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 czerwca 2010 roku (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 24.08.2010r., Nr 155, poz. 3827).

Na terenie gminy Sarnaki znajdują się dwa obszary objęte siecią Natura 2000.

1. Obszary SOO (zatwierdzone Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011r.)
 - PLH 140011 – Ostoja Nadbużańska – 3 308,6 ha
2. Obszary OSO (wyznaczone rozp. MŚ z dnia 12.01.2011r.w sprawie Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków – Dz.U. Nr 25, poz. 133 ze zm.)
 - PLB 140001 – Dolina Dolnego Bugu– 2 473,9 ha

Sieć ECONET-POLSKA - Gmina Sarnaki leży w zasięgu Wschodniego oraz Północno-Centralnego korytarza ekologicznego, są to dwa z siedmiu głównych korytarzy ekologicznych w Polsce.

Na terenie gminy Sarnaki jest 43 sztuki pomników przyrody – w tym 31 pojedynczych drzew, 1 aleja lipowa, która rośnie wzdłuż drogi prowadzącej do pałacu w Zabuzu, 7 grup drzew, 3 głązy narzutowe

Administracja w ochronie środowiska

1. Zezwolenia na usunięcie drzew

Usuwanie drzew i krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu stosownego zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy, co wynika z ustawy o ochronie przyrody. Zgłoszeniu podlegają drzewa, których obwody pni na wysokości 5 cm przekraczają:

- 80 cm - w przypadku topoli, wierzby, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
- 65 cm - w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
- 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew.

W roku 2022 wydano 184 zgód dla osób fizycznych zamiaru usunięcia drzew, oraz wydano 5 decyzji dla podmiotów prawnych zezwalających na wycinkę drzew.

Nie odnotowanych szkód w rolnictwie.

Odbiorem i transportem odpadów komunalnych z terenu gminy Sarnaki do końca czerwca 2022r zajmowała się firma MPO w Białymstoku od dnia 1 lipca 2022r zadanie to realizuje Nieskażone Środowisko Sp. z o.o. w Łosicach. Obie firmy zostały wyłonione w wyniku postępowania przetargowego .

W 2022r z terenu gminy Sarnaki zostało odebranych 730,63Mg (tony) odpadów. W tym 354,74Mg zmieszanych, 237,37Mg segregowanych (papier, szkło, plastik), sprzęt elektryczny i elektroniczny 4,32Mg, odpady wielkogabarytowe 24,97Mg, zużyte opony 7,79Mg, popiół 22,06Mg, odpady biodegradowalne 71,59Mg, metal 3,1250 Mg. W 2022 r. złożono 2161 deklaracji (1383 deklaracji od mieszkańców stale zamieszkujących i 778

deklaracji od nieruchomości letniskowych). Z 1383 deklaracji 1195 deklaracji, zawiera kompostowniki a 966 deklaracji, kompostownika nie zawierają. Zadeklarowano 3763osób.

Program przeciwdziałania bezdomności zwierząt.

Działając w ramach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Rada Gminy w Sarnakach corocznie podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sarnaki. Program na 2022 r. został przyjęty dnia 4 marca 2022r Uchwałą Nr XLVII/257/2022. Głównym celem Programu było ograniczenie bezdomności zwierząt oraz zapewnianie im prawidłowej opieki

W 2022 r. gmina miała podpisaną umowę z Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt Nowodwór 21-100 Lubartów w celu odławiania i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom z terenu gminy wyłapano i zapewniono opiekę 12 bezdomnym psom, 6 suczek wysterylizowano na koszt gminy i zostały zaadoptowane, 17 kotek zostało wysterylizowanych na koszt gminy. Koszt zadania w 2022 r wyniósł 38268 zł, wyłapanie i umieszczenie w schronisku zwierząt - 26568 zł, sterylizacja - 3875 zł, usługi weterynaryjne - 7200zł, oraz dokarmianie bezdomnych kotów.

PRZYNALEŻNOŚĆ DO STOWARZYSZEŃ I ZWIĄZKÓW

Gmina Sarnaki jest członkiem kilku stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, które prowadzą działalność pożytku publicznego, są to:

1. Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Tygiel Dolina Bugu” z siedzibą w Drohiczynie,
2. Podlaskie Stowarzyszenie Gmin Nadbużańskich z siedzibą w Drohiczynie,
3. Lokalna Organizacja Turystyczna LOT nad Bugiem,
4. Związek Gmin Wiejskich,
5. Dnia 28.09.2022r. Gmina Sarnaki przystąpiła do Stowarzyszenia „Razem dla rozwoju w partnerstwie”.

Gmina Sarnaki w 2022 roku wpłaciła w/w stowarzyszeniom składkę członkowską w łącznej kwocie 12 583,72 zł.

W 2022 roku z organizacjami pozarządowymi nie konsultowano innych dokumentów poza Programem współpracy na 2022 rok.

O odbyły się konsultacje społeczne odnośnie przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Sarnaki na lata 2022-2030 z perspektywą do 2035 r.

TRZECI SEKTOR

Organizacje pozarządowe odgrywają ważną rolę w naszej gminnej codzienności. Każdy z nas zna niektóre i o nich słyszał przynajmniej raz w roku, gdy wypełniamy zeznanie podatkowe i decydujemy się przekazać 1% podatku, na te, które mają status organizacji pożytku publicznego. Ale ile osób zdaje sobie sprawę z ich uczestnictwa w codziennym życiu naszej społeczności? Dzięki nim, przy wsparciu finansowym gminy, możemy trenować wiele dyscyplin sportowych czy uczestniczyć w warsztatach, zajęciach, festynach. Przy ich pomocy potrzebujący otrzymują wsparcie, osoby niepełnosprawne korzystają ze specjalistycznej rehabilitacji, a seniorzy biorą udział w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Program Współpracy Gminy Sarnaki z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022 został przyjęty przez Radę Gminy Sarnaki Uchwałą Nr XLII/221/2021 z dnia 19 listopada 2021 roku. Celem nadrzędnym programu jest zapewnienie efektywnego wykonania zadań publicznych gminy wynikających z przepisów prawa, poprzez włączenie organizacji w ich realizację oraz budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi.

W Programie określono zakres współpracy obejmujący sferę zadań publicznych należących do właściwości gminy (art. 4 ustawy), wyznaczając zadania priorytetowe możliwe do realizacji w 2022 roku. Zgodnie z zapisami w tym dokumencie współpraca z organizacjami pozarządowymi mogła przybierać charakter finansowy i pozafinansowy. W 2022 r. gmina nie powierzała organizacjom pozarządowym wykonywania zadań publicznych, w związku z czym nie organizowano konkursu ofert.

W roku poprzednim gmina wspierała działania niektórych organizacji poprzez pomoc w sfinansowaniu realizowanych przez nie przedsięwzięć:

1. Gmina we współpracy z Uczniowskim Ludowym Klubem Sportowym w Sarnakach zorganizowała Międzynarodowy Turniej Szachowy, który odbył się na terenie Szkoły Podstawowej w Sarnakach. Na organizację turnieju Gmina przekazała kwotę 5 775,76 zł, która została przeznaczona na pokrycie kosztów noclegów uczestników, zakup nagród i materiałów biurowych, wynagrodzenie sędziego.
2. Parafia Rzymsko-Katolicka w Sarnakach w okresie ferii zimowych była organizatorem zajęć dla dzieci i młodzieży. Gmina pokryła koszty zakupu różnych materiałów, nagród, biletów wstępu na lodowisko, na ten cel przeznaczono 1 582,80 zł.
3. Przekazano także środki w wysokości 1 500,00 zł na organizację Crossu Nadbużańskiego – imprezy, która od kilku lat skupia miłośników biegania. Cross ubiegłoroczny organizował tradycyjnie Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Sarnakach we współpracy z Nadleśnictwem Sarnaki, Sołectwem Mierzvice, jednostkami OSP Mierzvice, Sarnaki, Hołowczyce i Chlebczyn.
4. Lokalna Organizacja Turystyczna „LOT nad Bugiem”, w ramach programu dofinansowanego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zorganizowała m.in. dla uczniów szkół podstawowych w Serpelicach i Sarnakach

warsztaty pod nazwą „Gość w dom”, gmina współfinansowała warsztaty w kwocie 1 900,00 zł.

5. Koła Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Sarnaki otrzymały pomoc finansową w zorganizowaniu warsztatów: Mierzvice – 800,00 zł, Borsuki – 3 796,88 zł.
6. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2022 rok przewidywał również pozafinansowe formy współdziałania, które polegały na:
 - 1) umożliwianiu organizacjom korzystania z pomieszczeń stanowiących własność gminy na organizowane przez nie spotkania, imprezy,
 - 2) wypożyczeniu środka transportu, sceny dla stowarzyszeń,
 - 3) współorganizowaniu imprez,
 - 4) udostępnianiu stron internetowych do umieszczania zaproszeń, informacji związanych z działalnością stowarzyszeń, promocja stowarzyszeń,
 - 5) pomocy stowarzyszeniom w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację zadań statutowych (sporządzanie wniosków).

W 2022 r. Stowarzyszenie „Malowniczy Zakątek Borsuki nad Bugiem” realizowało projekt w ramach programu. Turystyka i krajoznawstwo – szlaki turystyczne”. Środki na realizację pochodziły z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, Gmina Sarnaki przekazała na ten cel dotacje w kwocie 5 560,00 zł. W ramach projektu wyznaczono i oznakowano ponad 10 km ścieżek rowerowych, postawiono wiaty przystankowe i tablice informacyjne w kompleksie leśnym w miejscowości Hołowczyce i Zabuże. Dodatkowo we wsiach: Borsuki, Serpelice, Zabuże i Nowe Hołowczyce umieszczone zostały tablice informacyjne promujące walory turystyczne i ciekawe miejsca związane z Gminą Sarnaki.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2022 rok przewidywał również pozafinansowe formy współdziałania, które polegały na:

1. umożliwianiu organizacjom korzystania z pomieszczeń stanowiących własność gminy na organizowane przez nie spotkania, imprezy,
2. wypożyczeniu środka transportu, sceny dla stowarzyszeń,
3. współorganizowaniu imprez,
4. udostępnianiu stron internetowych do umieszczania zaproszeń, informacji związanych z działalnością stowarzyszeń, promocja stowarzyszeń.

